

BETÆNKNING

afgivet af

Finansudvalget

vedrørende

Forslag til Finanslov for 2010

Afgivet til lovforslagets 2. behandling

Finansudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen (Inuit Ataqatigiit), formand
Inatsisartutmedlem Niels Thomsen (Demokraterne), næstformand
Inatsisartutmedlem Hans Aronsen (Inuit Ataqatigiit)
Inatsisartutmedlem Per Berthelsen (Siumut)
Inatsisartutmedlem Aqqaluaq Egede (Inuit Ataqatigiit)
Inatsisartutmedlem Finn Karlsen (Atassut)
Inatsisartutmedlem Akitsinnuaq Olsen (Inuit Ataqatigiit, efterfølgende Siumut)
Inatsisartutmedlem Harald Bianco, suppleant for Naaja Nathanielsen (Inuit Ataqatigiit)
Inatsisartutmedlem Aleqa Hammond, suppleant for Per Berthelsen (Siumut)
Inatsisartutmedlem Karl Lyberth, suppleant for Per Berthelsen (Siumut)

Indhold:

1. Indledning	4
1.1 Finanslovsforslagets opbygning og de bevillingsmæssige regler	4
1.2 Overvejelser om tiltag til styrkelse af finanslovsprocessen	5
1.2.1 Tidsfristen for vedtagelse af finansloven	5
1.2.2 Valg af medlemmer af Finansudvalget	6
1.2.3 Princippet om en samlet prioritering af driftsudgifterne	6
1.2.4 Udgiftskrævende medlemsforslag	6
1.2.5 Færdiggørelsen af den endelige finanslov for 2010 og forberedelse af FFL11.	7
1.3. Finanslovsforslaget for 2010	7
1.3.1 Kortfattet skitsering af den overordnede økonomiske situation	7
1.3.2 Finansudvalgets stillingtagen – generelt	9
1.3.3 Ændringsforslag	9
1.4 Generelle bemærkninger til enkelte hovedområder	10
2. Finansudvalgets specifikke spørgsmål/bemærkninger - opdelt på områder	12
2.1. Aktivitetsområde 10-12 Formanden for Naalakkersuisut	13
2.2. Aktivitetsområde 20-24 Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser	15
2.3. Aktivitetsområde 30 Naalakkersuisutmedlemmet for Sociale Anliggender	20
2.4. Aktivitetsområde 34 Naalakkersuisutmedlemmet for Sundhed	22
2.5. Aktivitetsområde 40 Naalakkersuisutmedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	27
2.6. Aktivitetsområde 50-51 Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug	34
2.7. Aktivitetsområde 62-66 Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og Råstoffer	38
2.8. Aktivitetsområde 70-73 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik	39
2.9. Aktivitetsområde 77 Naalakkersuisutmedlemmet for Indenrigsanliggender	42
2.10. Aktivitetsområde 80-89 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik ..	43
3. Ændringsforslag til bevillinger	47
3.1 Tema 1 – Tekniske ændringer	48
3.2 Tema 2 – Budgetneutrale ændringer	48
3.3 Tema 3 – Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter	48
3.4 Tema 4 – Udmøntning af børn- og ungereserve	49
3.5 Tema 6 – Omrokering på anlæg	49
3.6 Tema 7 – Omrokering på uddannelse	50
3.7 Tema 8 – Udmøntning af administrative besparelser	50
3.8 Tema 9 – Udmøntning af centralisering på vakantområdet	51
3.9 Tema 20 - Ændringsforslag fra Udvalget for Forretningsorden	52
4. Ændringsforslag til tekstanmærkninger	52
5. Henstillinger fra Finansudvalget	54
6. Indstillinger fra Finansudvalget	55

Bilagsoversigt:

- A. Finansudvalgets spørgsmål af 24. september 2009 til Naalakkersuisut.
- B. Naalakkersuisuts besvarelse af 9 hhv. 16. oktober 2009 på Finansudvalgets spørgsmål, jfr. bilag A. (Bilag til besvarelsen er tilgængelige i elektronisk form via Inatsisartuts hjemmeside)
- C. Samrådsindkaldelse af 20. oktober 2009 af Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser samt tilhørende samrådsnotat.
- D. Naalakkersuisuts ændringsforslag af 22. oktober 2009 til bevillinger og tekstanmærkninger. (Ændringsforslag nr. 1-206) (Se også bilag J.)
- E. Samrådsindkaldelse af 23. oktober 2009 af Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og trafik samt tilhørende samrådsnotat.
- F. Samrådsindkaldelse af 25. oktober 2009 af Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug samt Naalakkersuisutmedlemmets samrådsnotat.
- G. Fiskeriudvalgets tilkendegivelser af 9. oktober 2009 vedr. FFL10.
- H. Henvendelse af 22. oktober 2009 fra Miljø- og Fredningsudvalget vedr. affaldshandlingsplanen.
- I. Spørgsmål af 12. oktober 2009 fra Kultur- og Uddannelsesudvalget vedr. FFL10 samt Naalakkersuisuts svar af 26. oktober 2009.
- J. Rettelsesblade til Naalakkersuisuts ændringsforslag til bevillinger og tekstanmærkninger, jfr. bilag D.
- K. Budgetbidrag til ændringsforslag nr. 207-208 fra Udvalget for Forretningsorden.

1. Indledning

Naalakkersuisut fremsatte den 30. september 2009 Forslag til Finanslov for 2010 samt budgetoverslagsårene 2011 – 2013.

Finansudvalget har gennemgået finanslovsforslaget på et budgetseminar, der blev afholdt i august-september 2009 i Ilulissat.

Finansudvalget har på baggrund af sin gennemgang og behandling af FFL 2010 fremsendt sine spørgsmål og kommentarer til lovforslaget ved brev af 24. september 2009 til Naalakkersuisut. Udvalget anmodede om svar senest fredag den 9. oktober 2009. Naalakkersuisuts besvarelse er imidlertid først modtaget onsdag den 14. oktober 2009 på dansk og på grønlandsk fredag den 16. oktober sent om aftenen. Den sene besvarelse af Udvalgets spørgsmål har forsinket Finansudvalgets arbejde og færdiggørelsen af nærværende betænkning. Udvalget finder dette meget uhensigtsmæssigt.

Finansudvalget lægger stor vægt på, at Inatsisartuts fagudvalg aktivt bidrager til vurderingen af de årlige finanslovsforslag. Udvalget har på denne baggrund sendt såvel sine indledende spørgsmål til Naalakkersuisut som Naalakkersuisuts besvarelser som kopi til fagudvalgene. Enkelte af fagudvalgene har taget positivt imod denne mulighed for at vurdere det fremsatte finanslovsforslag. Fagudvalgene er på denne baggrund fremkommet med mange nyttige oplysninger til Finansudvalgets og Inatsisartuts brug.

Finansudvalget har benyttet lejligheden til at gøre fagudvalgene opmærksom på, at lovgrundlaget på bevillingsområdet fremgår af Landstingslov om Grønlands Hjemmestyres budget (Budgetloven), Landstingslov om Landstinget og Landsstyret samt af Budgetregulativ 2008, som er udstedt af det daværende Landsstyremedlem for Finanser. Samlet set finder Finansudvalget, at inddragelsen af fagudvalgene i finanslovsprocessen styrker Inatsisartuts kendskab til, viden om og indflydelse på den finanslov, der vedtages. Det er positivt, såfremt Inatsisartuts udvalg ved behandlingen af finanslovsforslaget bidrager til at foretage visse ændringer og justeringer i det forslag, Naalakkersuisut har fremsat, således at det i højere grad er *Inatsisartuts* finanslov.

Opgavefordelingen er som bekendt den, at Naalakkersuisut fremsætter lovforslaget, men Inatsisartut skal foretage en nøje behandling af det og herunder sikre, at der gennemføres de ændringer, som Inatsisartut ønsker.

Finansudvalget afgiver hermed betænkning til Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget.

1.1 Finanslovsforslagets opbygning og de bevillingsmæssige regler

Finanslovsforslagets opbygning er i hovedtræk fastlagt i Budgetlovens kapitel 2 og 3. Det fremgår af de heri anførte bestemmelser, at finanslovsforslaget i lighed med andre lovforslag består af en lovtekst med bemærkninger.

Lovteksten omfatter bevillingsoversigten i Bilag 1 og tekstanmærkningerne i Bilag 2.

Bemærkningerne består af bemærkningerne til tekstanmærkningerne, resultatoversigterne og hovedkontooversigten samt budgetbidragene.

For nærmere beskrivelse af kravene til bemærkningernes udformning henvises til de anførte kapitler i Budgetloven. Om budgetbidragene skal dog bemærkes, at disse indeholder de nærmere forudsætninger for bevillingerne på de enkelte hovedkonti.

Finanslovsforslaget adskiller sig således fra andre lovforslag bl.a. på den vis, at der kan fremsættes ændringsforslag til udformningen af budgetbidragene, på trods af, at disse som nævnt har karakter af bemærkninger til lovteksten.

Udvalget skal i øvrigt henvise til sin betænkning til Forslag til Tillægsbevillingslov for 2008, som også behandles på Inatsisartuts efterårssamling 2009. I betænkningen til Tillægsbevillingsloven gennemgås de bevillingsmæssige regler nærmere m.h.p. at give ikke mindst de nyvalgte medlemmer af Inatsisartut en enkel mulighed for at sætte sig ind i dette yderst vigtige område.

1.2 Overvejelser om tiltag til styrkelse af finanslovsprocessen

1.2.1 Tidsfristen for vedtagelse af finansloven

Det fremgår af Budgetlovens § 10, at Finansloven skal vedtages senest den 15. november.¹ Denne frist er ifølge bemærkningen til bestemmelsen fastsat af hensyn til kommunernes budgetlægning, idet de kommunale budgetter for det følgende finansår skal vedtages senest den 1. december. Det bør overvejes, om denne binding fortsat er nødvendig og tidssvarende. Hovedparten af de kommunale indtægter for det kommende år kendes således allerede omkring maj måned.² Derudover bør kommunerne i lyset af den af kommunalreformen følgende administrative samling og styrkelse i dag være i stand til at udarbejde budgetter ud fra de økonomiske forudsætninger, som er kendte på budgetlægnings tidspunktet, uanset om finansloven er vedtaget eller ej. Der ses således ikke længere at være det samme behov som førhen for at tilsikre finanslovens vedtagelse senest 15. november.

Fravigelse af dette lovkrav ville give Inatsisartut og Naalakkersuisut tid til en mere grundig forberedelse og behandling af finanslovsforslaget, hvilket ville kunne fremme kvaliteten i arbejdet, og begrænse risikoen for fejl og for en u hensigtsmæssig prioritering af landskassens midler. Dette ville ligeledes harmonere med de politiske ønsker om længere Inatsisartutsamlinger.

Finansudvalget skal på denne baggrund **opfordre** Naalakkersuisut til at vurdere sagen og om muligt fremsætte et lovforslag på FM10 på linje med udvalgets ovenfor anførte tilkendegivelse.

¹ Og af Landstingslov om Landstinget og Landsstyret § 23, stk. 2.

² Dette fremgår af Naalakkersuisuts besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål 3.19a, hvor det bl.a. anføres: "... Omkring udgangen af maj måned kendes de faktiske størrelser af statens bloktilskud, den relevante del af kommunernes bloktilskud og den fælleskommunale skat samt selskabs- og udbytteskatten for det kommende år. Endvidere haves de budgetterede indtægter for det kommende år fra Selvstyrets indirekte skatteindtægter samt de direkte skatteindtægter fra landsskatten, som forholdsmæssigt kan anvendes til at beregne de budgetterede direkte skatteindtægter for kommunerne."

1.2.2 Valg af medlemmer af Finansudvalget

Ifølge Inatsisartuts forretningsorden § 7 nedsættes Finansudvalget på linje med de øvrige lovpligtige udvalg på Inatsisartuts konstituerende samling og ved Inatsisartutårets begyndelse. Det bør imidlertid overvejes, om denne konstruktion fortsat er hensigtsmæssig.

Finansudvalget er ifølge § 16, stk. 1, i Landstingslov om Landstinget og Landsstyret forpligtet til at afgive betænkning over finanslovsforslaget. Dette arbejde påbegyndes straks efter (og nogen gange før) finanslovsforslagets offentliggørelse, hvilket typisk finder sted primo/medio august måned. Udvalget afventer således ikke forslagens udvalgshenvielse ved Inatsisartuts 1. behandling.

Forretningsordenens ovenfor omtalte krav om nykonstituering af udvalget ved efterårssamlingens begyndelse harmonerer dårligt med denne arbejdsform. I realiteten medfører en nykonstituering af udvalget med tilhørende udskiftning af en flerhed af udvalgets medlemmer en unødvendig forstyrrelse af den allerede igangsatte arbejdsproces. Dette *kan* naturligvis være uomgængeligt af politiske årsager.

En tilsvarende problemstilling gør sig givetvis gældende for Revisionsudvalgets arbejde.

En enkel løsning på det anførte problem ville være at ændre på kravet om, at de lovpligtige udvalg skal nykonstitueres ved efterårssamlingens begyndelse. Denne konstituering kunne i stedet med fordel ske f.eks. på Inatsisartuts *forårssamling* eller alternativt på efterårssamlingens *sidste* dag.

Finansudvalget skal **opfordre** Inatsisartuts Formandskab til at overveje denne problemstilling og om fornødent fremsætte et ændringsforslag til Inatsisartuts forretningsorden.

1.2.3 Princippet om en samlet prioritering af driftsudgifterne

Princippet om samlet prioritering er bærende for tilrettelæggelsen af vores økonomi. Hvis vi skal tilrettelægge vores økonomi på en måde, så vi kan bevare overblikket og holde en udgiftsstyring, der er afpasset til samfundets økonomiske formåen, må vi nødvendigvis fastholde dette princip.

Øger man niveauet for driftsudgifterne er det meget vanskeligt senere at nedsætte dem igen - det kræver omprioritering, og det vil gribe mærkbart ind i menneskers hverdag. Og der vil altid være interessegrupper, der taler mod nedbringelse af driftsudgifterne på netop deres område.

Erfaringsmæssigt ved vi, hvor svært det er at beskære tilskudsordninger og nedbringe administrationsomkostninger. Blot det at undgå stigning i driftsudgifterne er en udfordring.

Det er derfor af afgørende betydning, at Naalakkersuisut og Inatsisartut altid overvejer det meget grundigt, forinden der træffes beslutning om at øge driftsudgifterne ud over det niveau, som er forudsat på finansloven.

1.2.4 Udgiftskrævende medlemsforslag

Inatsisartuts Formandskab har flere gange anbefalet overfor Inatsisartuts medlemmer, at der i begrundelsen for beslutningsforslag med økonomiske konsekvenser medtages en beskrivelse af disse konsekvenser, men ikke nødvendigvis forslag til finansiering. Det må imidlertid konstateres, at der i langt de færreste medlemsforslag er medtaget sådanne oplysninger. Hermed svækkes Inatsisartuts beslutningsgrundlag, og der er en risiko for tilfældige prioriteringer af landskassens

midler. Dette er uhensigtsmæssigt. Finansudvalget skal derfor opfordre Inatsisartuts medlemmer til i højere grad at iagttage opfordringen fra Formandskabet.

1.2.5 Færdiggørelsen af den endelige finanslov for 2010 og forberedelse af FFL11.

Det er flere steder i betænkningen anført, at Finansudvalget tilkendegiver sin tilslutning til, at konkrete oplysninger medtages eller ændres i den endelige finanslov for 2010 eller i finanslovsforslaget for 2011. Finansudvalget fremkommer med sådanne anmodninger i de tilfælde, hvor det f.eks. skønnes, at en teknisk tilretning af finanslovsforslaget ikke kræver et formelt ændringsforslag, eller hvor den ønskede tilretning ikke umiddelbart er mulig grundet manglende datagrundlag.

Det er naturligvis Finansudvalgets forventning, at disse tilkendegivelser uden videre tages til efterretning af Naalakkersuisut, og at de ønskede tilpasninger af finansloven og det kommende finanslovsforslag sker som ønsket. Såfremt Naalakkersuisut mod forventning ikke anser den ønskede ændring som mulig eller hensigtsmæssig forventer Udvalget at modtage en klar tilkendegivelse herpå i Naalakkersuisuts svarnotat. Såfremt Naalakkersuisut ikke fremkommer med en tilbagemelding, anses dette af Inatsisartut, og herunder af Finansudvalget, som Naalakkersuisuts stiltiende og bindende accept af Udvalgets tilkendegivelser.

Udvalget skal ligeledes **henstille**, at Finansudvalgets betænkning rutinemæssigt inddrages i Naalakkersuisutområdernes budgetforberedelse til FFL11, således at udvalget ikke nødsages til at påpege de samme indlysende tekniske mangler ved finanslovsforslaget år efter år. Udvalget skal i denne forbindelse udtrykke sit ønske om, at der ligeledes fokuseres på koordineringen af finanslovsudarbejdelsen, således at der så vidt muligt anvendes en ensartet terminologi og udtryksform overalt i forslaget.

1.3. Finanslovsforslaget for 2010

1.3.1 Kortfattet skitsering af den overordnede økonomiske situation

Ifølge den internationale økonomiske samarbejdsorganisation OECD's vurdering fra marts 2009, vil den globale økonomi opleve den værste økonomiske krise i 2009 siden 1945. Denne økonomiske krise påvirker også Grønland.

Bloktilskuddet fra Staten til Grønland udgør imidlertid en stor andel af den samlede grønlandske økonomi, hvilket giver en delvis beskyttelse mod krisens virkninger.

At denne beskyttelse kun er delvis er bl.a. kommet til udtryk ved, at det i 2009 har været nødvendigt at tilføre ekstra kapital til Royal Greenland A/S grundet finanskrisens begrænsning af mulighederne for at rejse finansiering på de internationale finansmarkeder. Dette problem vil også kunne gøre sig gældende i 2010 i fh.t. bl.a. større virksomheder samt for storskalaprojekter, herunder mineprojekter, som bygger på en stor andel af fremmedfinansiering.

Eksporten af fiskeprodukter fra Grønland synes indtil videre ikke at være stærkt påvirket af finanskrisen. Igennem mere end et år har salgsprisen på afgiftspligtige rejer til eksport således ligget

stabilt omkring 16 kr. pr kilo.³ Dette synes at harmonere med forventningerne om, at finanskrisen særligt vil begrænse efterspørgslen efter langvarige forbrugsgoder og investeringerne. I 2010 kan eksporten af fiskeprodukter imidlertid blive påvirket negativt af den af den biologiske rådgivning forventede begrænsning af fiskekvoterne for de mest økonomisk betydende arter, herunder særligt rejer og hellefisk.

Finanskrisen vil med stor sandsynlighed også i 2010 medføre en begrænsning af indtægterne fra turismen.

På den positive side må det anføres, at det grønlandske boligmarked fortsat næppe vil blive nævneværdigt påvirket af finanskrisen. Det skyldes bl.a., at de fleste eller alle boliglån i Grønland er ydet med en fast rente, ligesom landets finansielle institutioner grundlæggende er sunde. Derudover ser det ud til, at den generelle afmatning i byggebranchen i Vesteuropa, herunder Danmark⁴, kan medføre adgang til billigere importerede byggematerialer og større international interesse for byggeopgaver i Grønland. Dette vil generelt set kunne medvirke til billigere offentligt byggeri.

Naalakkersuisut har (i spg. 2.1d) vurderet finanslovsforslaget som moderat ekspansivt. Finanslovsforslagets ekspansive del angives særligt til at hidrøre fra forslagens anlægsbevillinger. I den aktuelle økonomiske situation forekommer det ikke Finansudvalget urimeligt, at der føres en moderat ekspansiv finanspolitik m.h.p. at fastholde beskæftigelsen og begrænse risikoen for en større tilbagegang i økonomien.

Der er dog også grund til at være opmærksom på Selvstyrets gældsforpligtelser. De iøjnefaldende DAU-underskud i disse år udhuler landskassens ubundne likviditet mærkbart. Naalakkersuisut har således udmeldt, at der påregnes optaget udlandslån på op til 600-800 mio. kr. i løbet af perioden 2010-2013. Lånet påregnes optaget med en forholdsvis kort løbetid på måske 5-8 år og efterfølgende refinansieret. Finansudvalget kan med nogen tøven tilslutte sig denne låneoptagelse, da der ikke ses andre politisk bredt acceptable muligheder for at opretholde det ønskede investeringsniveau særligt indenfor vandkraftområdet, uden at de offentlige kerneydelser indenfor en række områder reduceres yderligere. Udvalget finder dog også grund til at påpege, at Naalakkersuisut bør have som klart prioriteret mål, at Selvstyret atter skal blive selvfinansierende indenfor en så vidt muligt begrænset årrække m.h.p. at skabe reelt økonomisk råderum til f.eks. hjemtagelser af forvaltningsområder fra Staten eller serviceforbedringer for borgerne.

Ligeledes er der grund til at være opmærksom på omfanget af borgernes gæld til det offentlige. Naalakkersuisut har oplyst, at borgernes samlede gæld til det offentlige pr august 2009 ligger på

³ Salgsprisen på rejer må ikke forveksles med eksportpriserne på rejer, som opgøres af Grønlands Statistik. De gennemsnitlige eksportpriser for rejer fremgår af tabel 1.4. under finanslovsforslagets almindelige bemærkninger. Grønlands Statistiks opgørelse er så vidt vides bygget op på baggrund af de udførselstilladelser, som rederierne afleverer i forbindelse med eksport til udlandet. I udførselspapirerne skal blandt andet angives vareart, mængde og værdi. Værdien er dog ikke nødvendigvis svarende til, hvad varen reelt sælges til, idet varerne ofte videresendes til Danmark, inden de reelt er solgt, hvorfor den værdi der angives kun er en "proformaværdi" og ikke nødvendigvis den reelle værdi. Derudover indgår der rejer fra Flemish Cap i tallene fra Grønlands Statistik. Disse rejer er ikke afgiftsbelagt, og da de er væsentligt mindre end de grønlandske sælges de for lavere priser, hvilket trækker gennemsnitsprisen ned.

⁴ Afmatningen ses illustreret i, at byggebeskæftigelsen i Danmark i 3. kvartal 2009 ligger under niveauet fra det seneste konjunkturmæssige lavpunkt i starten af 2004 iflg. en analyse fra AE, oktober 2009.

over 900 millioner kroner, svarende til en gennemsnitlig gæld på over 16.000 kr. pr. levende individ i Grønland. For en alt for stor del af denne gæld må restancerne henføres til manglende betalingsvilje.⁵ Finansudvalget må som et ansvarligt udvalg dels opfordre befolkningen til at udvise større ansvarlighed over for de fælles offentlige kasser, og dels opfordre Naalakkersuisut til at sikre, at skyldnere, hvis restancer primært kan tilskrives manglende betalingsvilje, i langt højere grad mødes af en effektiv og rettidig inkasso. Dette kan ligeledes være medvirkende til en nødvendig styrkelse af såvel kommunernes som Landskassens likviditet.

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af konjunktursituationen i den afsluttende rapport fra Det Rådgivende udvalg vedrørende Grønlands Økonomi.

1.3.2 Finansudvalgets stillingtagen – generelt

Finansudvalget kan på det nuværende tidspunkt ikke tilkendegive hverken tilslutning eller afstandtagen til Naalakkersuisuts forslag til finanslov for 2010. Udvalget vil fremkomme med en endelig indstilling til selve finanslovsforslaget i Udvalgets tillægsbetænkning til 3. behandlingen.

Finansudvalget kan dog tilslutte sig langt de fleste af de ændringsforslag, som Naalakkersuisut har fremsendt til Finansudvalget. De forslag, Finansudvalget ikke er enig i, eller forslag, som synes at mangle jfr. tidligere oplysninger fra Naalakkersuisut, vil blive omtalt senere i betænkningen.

1.3.3 Ændringsforslag

På baggrund af Inatsisartuts første behandling af finanslovsforslaget har Naalakkersuisut torsdag den 22. oktober 2009 kl. 15.00 fremsendt 206 ændringsforslag på dansk og grønlandsk til Finansudvalget.

Der er ændringsforslag til såvel *bevillinger* som til *tekstanmærkninger*. Ændringsforslagene er vedlagt betænkningen som bilag D. Der er efterfølgende fremsendt *rettelsesblade* til nogen af disse ændringsforslag. Disse rettelsesblade træder i hvert enkelt tilfælde stedet for de oprindelige ændringsforslag. Rettelsesbladene er vedlagt betænkningen som bilag J. Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit 3 og 4.

Finansudvalgets indstillinger til Naalakkersuisuts ændringsforslag fremgår af afsnittene 3 og 4 i nærværende betænkning.

Naalakkersuisuts samlede ændringsforslag til Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget for 2010 vil i 2010 forringe det budgetterede Drifts-, Anlægs- og Udlånsresultat, DAU-saldoen, med 28.905.000 kr. De samlede DAU-virkninger af ændringsforslagene fremgår af nedenstående tabel.

	FFL 2010	BO 2011	BO 2012	BO 2013
	(1000 kr.)	(Mio. kr.)	(Mio. kr.)	(Mio. kr.)
DAU – Oprindeligt finanslovsforslag	225.600.000	122,5	138,1	27,2
DAU – ændring via ændringsforslag	28.905.000	35,2	35,2	35,2
Ny DAU	254.505.000	157,7	173,3	62,4

Finanslovens resultat vil således være et **underskud i 2010 på 254,5 mio. kr.**

⁵ Jfr. oplysninger fra Naalakkersuisutmedlemmet for finanser. Der henvises til bilag C, spg. 6a.

Finansudvalgets indstillinger til Naalakkersuisuts ændringsforslag er *budgetneutrale*.

1.4 Generelle bemærkninger til enkelte hovedområder

F.s.v. angår Udenrigs-, Finans- og Skatte- og Indenrigsområdet henvises til betænkningens afsnit 2.

Familieområdet

På familieområdet vil der ikke, som oprindeligt forventet, ske en større udlægning af institutioner m.m. til de nye storkommuner allerede fra 1. januar 2010. På tidspunktet for betækningsafgivelsen forventes enkelte mindre områder, såsom PPR, dog overført medio 2010. Dette forudsætter dog, at der opnås enighed mellem kommunerne og Naalakkersuisut om vilkårene. I fh.t. sidste år har Naalakkersuisut herudover foreslået tilført 25 mio. kr. til området m.h.p. igangsættelse af konkrete initiativer rettet mod børn og unge. Udvalget finder i sig selv dette tilfredsstillende, idet Udvalget skal udtrykke sin forventning om, at disse midler anvendes efter en grundig forberedt plan, således at midlerne ikke risikerer at blive anvendt til at dække "huller" i de administrative budgetter.

Sundhedsområdet

På sundhedsområdet synes ventelisterne fortsat at vokse kraftigt. Der er imidlertid afsat midler til en ekstraordinær ventelisteafviklingsindsats. Via en tillægsbevilling i Finansudvalget er denne indsats igangsat allerede i efteråret 2009. Denne ekstraordinære ventelisteafviklingsindsats løser dog ikke de grundlæggende kapacitetsproblemer i Sundhedsvæsenet, hvorfor ventelisterne må påregnes atter at stige, når den ekstraordinære indsats er gennemført.

Sundhedsvæsenet synes fortsat plaget af alvorlige økonomiske problemer, hvilket angiveligt skyldes fortsatte voldsomme udgifter til korttidsansat personale fra vikarbureauer, stigende medicinudgifter, evakueringer, flere patienter m.v. Naalakkersuisut har forhåbninger om, at en ny administrativ organisering af landets sundhedsdistrikter samt yderligere udbredelse af telemedicin kan dæmpe udgiftsvæksten. Hvorvidt dette er realistisk, lader sig endnu ikke afgøre med nogen grad af sikkerhed.

Finansudvalget skal i denne forbindelse særligt henlede opmærksomheden på betydningen af en fortsat forebyggelsesindsats som et egnet middel til at begrænse de langsigtede udgiftsbehov indenfor Sundhedsvæsenet.

Miljøområdet

På miljøområdet opereres der i FFL10 ikke med væsentlige nye tiltag. Dette må alene ud fra en miljømæssig betragtning anses som beklageligt p.b.a., at der tydeligvis er et stort efterslæb indenfor området. Affaldshandlingsplanen har igennem flere år foreligget i en form, som er egnet til behandling i Inatsisartut. Naalakkersuisut har dog også i år anset, at der ikke kan prioriteres midler til denne opgave.

Uddannelsesområdet

Finanslovsforslaget for 2010 fastholder det meget væsentlige fokus på uddannelse, som Inatsisartut lagde det økonomiske grundlag for med vedtagelsen af FL2006. Formålet med uddannelsesindsatsen er som bekendt, at få uddannet en del af de ca. 26.000 personer, der i dag ikke har hverken en kompetencegivende uddannelse eller kvalifikationer samt at øge andelen af hver ungdomsårgang, som tager en kompetencegivende uddannelse. Målet er, at 2/3 af en ungdomsårgang i 2020 forlader uddannelsessystemet med en kompetencegivende uddannelse.

Satsningen på uddannelse er helt nødvendig, men det er samtidig nødvendigt, at der sættes fokus på, at de afsatte midler går til uddannelse og ikke til opbygning af yderligere administration i Grønlands Selvstyre. Derudover bør der fortsat være kritisk fokus på bevillingsstyringen og resultaterne indenfor området. Finansudvalget har således erfaret, at ikke mindre end 58 procent af ungdomsårgang 1991 og 1992 ikke er kommet i gang med nogen form for uddannelse efter at have afsluttet folkeskolen i 2008. Dette er ikke godt nok.

Fiskeri og fangst

På fiskeri- og fangstområdet er bevillingsniveauet stort set uændret i fh.t. FL2009. En væsentlig undtagelse er dog, at der budgetteres med indtægter fra delvis brugerbetaling for fiskerikontrollen fra 2010. Dette forudsætter dog, at der tilvejebringes en egentlig hjemmel ved ændring af fiskeriloven.

Arbejdsmarked og erhverv

På området for arbejdsmarked og erhverv er bevillingerne til aluminiumsprojektet kraftigt nedsat i fh.t. sidste år. Det forventes, at Inatsisartut tager endelig beslutning om at involvere sig i projektet i begyndelsen af 2010. Ved samme lejlighed skal der tages endelig beslutning om en ejerskabsmodel. Der er dog også en risiko for, at projektet må opgives. Det vil medføre, at de afholdte midler i det mindste foreløbigt må afskrives som tab. Såfremt projektet gennemføres, vil det blive nødvendigt at øremærke ganske store beløb til opførelsen af en ny bydel i Maniitsoq i kommende finanslove.

Naalakkersuisut har udmeldt, at der ønskes udarbejdet en regional sektorstrategi, som skal afdække hver enkelt regions særskilte potentialer og komme med konkrete anbefalinger. Disse visioner ses endnu ikke konkretiseret.

Selvstyrets selskaber

Årsresultaterne i Selvstyrets selskaber blev samlet kraftigt forringet i 2008 i fh.t. året før. Som det er anført i betænkningens afsnit om den generelle økonomiske situation må finanskrisen forventes at påvirke økonomien og dermed mulighederne for udbyttebetaling fra Selvstyrets helt- eller delvist ejede selskaber negativt også i 2010. Finansudvalget finder imidlertid, at den andel af selskaberne, som ikke udelukkende er baseret på udførelsen af samfundspålagte opgaver, såsom f.eks. KNI, Tele og Royal Greenland, bør pålægges at indrette den kommercielle del af driften, således at der kan udbetales udbytte til ejerne. Flere af selskaberne agerer som monopoler, hvilket med sandsynlighed har tilvænnet dem til en suboptimal drift. De bør derfor ligeledes pålægges at implementere årlige rationaliseringer på f.eks. 2 procent m.h.p. at tilpasse deres løbende drift, som om de blev udsat for udefrakommende konkurrence. Disse rationaliseringsgevinster bør udmøntes i prisreduktioner overfor borgerne. Selskaberne bør modtage klare pålæg efter disse retningslinjer på førstkommende generalforsamlinger. Dette vil også være egnet til at gøre selskaberne privatiseringsklar, og dermed nedbringe den offentlige andel af samfundsøkonomien.

Udvalget har med interesse noteret sig Naalakkersuisuts udredningsarbejde omkring privatisering af egnede selskaber. Udvalget ser frem til den snarlige gennemførelse af dette arbejde.

Finansudvalget har derudover fundet særlig anledning til uro over Great Greenlands økonomiske situation. Det anses, at der er risiko for, at det kan blive nødvendigt at tilføre virksomheden yderligere kapital, såfremt den ikke skal lukke. Finansudvalget forventer, at Naalakkersuisut følger

virksomheden nøje, således at en lukning ikke bliver aktuel. Det er derudover Udvalgets forhåbning, at Naalakkersuisut fremskynder arbejdet med at skabe rammerne for udvikling af nye så vidt muligt økonomisk selv bærende arbejdspladser baseret på sælskindsproduktion.

Boligområdet

På boligområdet lægges der i FFL10 op til en delvis fortsættelse af den hidtidige bygge- og boligpolitik. Et væsentligt element i Naalakkersuisuts boligpolitik er således fortsat, at de befolkningsgrupper, der har mulighed herfor, selv i højere grad skal påtage sig ansvar for boligforsyning og boligomkostninger. Dog har Naalakkersuisut i år valgt at fokusere yderligere på erstatningsbyggeri, ikke mindst i Nuuk. Med erstatningsbyggeri søges der på en gang gennemført en fornyelse af boligmassen og en forøgelse af antallet af boliger. Som noget nyt søges dele af denne indsats finansieret via realkreditlån, som påregnes optaget af et til formålet stiftet aktieselskab Illuut A/S. Dette selskab vil angiveligt også blive benyttet til at optage realkreditlån til opførelse af alment boligbyggeri. Naalakkersuisut har oplyst, at landskassens risiko ved denne konstruktion er hypotetisk.

Trafikområdet

På trafikområdet er der ikke lagt op til ændringer i fh.t. det eksisterende en-strengede trafiktilskudssystem, der indførtes pr. 1. januar 2006. Naalakkersuisut har dog nedsat en transportkommission, som forventes at fremlægge forslag til trafikinvesteringer ud fra en helhedsorienteret tilgang. Der kan næppe forventes afsat midler til større trafikanlægsinvesteringer indtil kommissionen har afsluttet sit arbejde. Udvalget har i betænkningen udtrykt uro over det konstaterede vedligeholdelsefterslæb på 80 mio. kr. på havneområdet. Udvalget finder at Naalakkersuisut bør fremkomme med en særskilt plan for håndtering af dette problem.

Bygge- og anlægsområdet

Finansudvalget ser tegn på, at byggebranchen er overophedet i dele af landet. I andre dele af landet synes der til gengæld at være alt for høje byggepriser grundet en manglende konkurrencesituation. De tidligere Finansudvalg har igennem flere år foreslået forskellige tiltag for at begrænse disse problemer. Naalakkersuisut har i år oplyst, at man overvejer flere tiltag til at begrænse byggepriserne. Angiveligt overvejes blandt anvendelsen af omvendt udbud, en større grad af flerårige anlægsplaner og endelig vil man i højere grad gå over til at afsætte rammebeløb til generelle anlægsformål.

Afslutning

Afsluttende skal Finansudvalget påminde Naalakkersuisut om, at der i slutningen af 2009 ikke bør søges udmøntning af reservebeløb på konkrete projekter til passiv henlæggelse i Anlægs- og renoveringsfonden. Udvalget skal i denne forbindelse bemærke, at sidste møde i Finansudvalget i 2009 afholdes den 16. december 2009. Det vil derfor ikke være muligt for Udvalget, at behandle yderligere bevillingsansøgninger i 2009 efter denne dato.

2. Finansudvalgets specifikke spørgsmål/bemærkninger - opdelt på områder

Opmærksomheden henledes indledningsvis på betænkningens bilag A-B, som omfatter Finansudvalgets indledende spørgsmål til Naalakkersuisut og Naalakkersuisuts besvarelse. I de følgende afsnit henvises der flere steder (i parenteser) til dette materiale.

2.1. Aktivitetsområde 10-12 Formanden for Naalakkersuisut

Hovedkonto 10.10.10 Naalakkersuisut

Naalakkersuisut har oplyst, at Grønlands andel af udgifterne ved deltagelse i Arktisk Råd i 2010 forventes at ligge på 1 mio. kr. Finansudvalget skal **opfordre** Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg til at indgå i drøftelser med Naalakkersuisut m.h.p. at sikre det bedst mulige udbytte af disse midler for Grønland.

Naalakkersuisut har videre oplyst, at der i oktober 2009 forventes udsendt et nyt opstrammet cirkulære vedrørende køb af tjenestebiler til Naalakkersuisutmedlemmer og embedsmænd. Dette arbejde har været flere år forsinket, hvorfor Finansudvalget forventer, at det nu snarest afsluttes. Finansudvalget forventer at modtage en særskilt orientering, såfremt cirkulæret mod forventning ikke udsendes i løbet af den nærmeste tid.

Hovedkonto 10.12.10 Udgifter til sagsanlæg

Finansudvalget har erfaret, at Puisi-sagerne fortsat ikke er berammet til domsforhandling. Naalakkersuisut har oplyst, at udgifterne til gennemførelse af sagerne tidligst forventes afholdt i 2011. Det vil sige, at sagerne reelt først forventes indledt ved retten mere end 9 år efter, at Finansudvalget første gang bevilgede midler til anlæggelse af retssagerne (Jf. Finansudvalgets afgørelse af 13. marts 2002 i sags nr. 02/01.36.02.06-04). Dette må betegnes som yderst utilfredsstillende af hensyn til såvel de indstævne som til offentligheden, idet begge parter har et legitimt krav på at se sagen afsluttet så hurtigt som muligt.

Formålet med retssagen har fra starten været at placere et ansvar og statuere et eksempel. Man har fra sagsøgers side således særligt ønsket at understrege, at det kan være forbundet med et økonomisk ansvar at misrøgte et direktions- og bestyrelsesarbejde også i de offentligt ejede aktieselskaber. Dette formål risikerer at fortabes, efterhånden som sagen trækker ud.

Finansudvalget finder derfor, at Naalakkersuisut må tage initiativer, der er egnede til at fremme retssagen, således at den kan blive indledt ved retten i 2010. Dette må om nødvendigt indbefatte en snarlig anmodning fra Naalakkersuisut til Justitsministeriet om, at der tilvejebringes de personressourcer, som er nødvendige for at løfte denne og andre sager, som måtte have henligget i en årrække, der væsentligt overskrider, hvad der i et retssamfund må anses som rimeligt.

Hovedkonto 10.13.10 Udbytte, udlodning og salg fra aktieselskaber

Udvalget har anmodet Naalakkersuisut om nærmere oplysninger om Landskassens udbytter i fh.t. den investerede kapital i de offentligt ejede selskaber. Naalakkersuisut har i besvarelsen (Spg. 6.3b) anført, at udbyttet fra de største af selskaberne (KNI, Tele, Royal Greenland og RAL) målt i fh.t. Selvstyrets bundne kapital i årene 2007 og 2008 har ligget i niveauet 2,5 – 3,5 procent. Udvalget finder ikke denne begrænsede forrentning af den offentligt bundne kapital tilstrækkeligt attraktiv. Udvalget lægger i denne vurdering bl.a. vægt på, at den bundne offentlige kapital i selskaberne med sandsynlighed kunne give et lige så stort eller måske endda større afkast, såfremt midlerne blev investeret i f.eks. uddannelse eller sociale tiltag. Der henvises i denne forbindelse til det anførte vedr. Selvstyrets selskaber under betænkningens afsnit 1.4. I anførte afsnit har Udvalget **opfordret** Naalakkersuisut til at arbejde for at forbedre og rationalisere økonomien i selskaberne m.h.p. at sikre økonomisk råderum til øgede udbyttebetalinger til det offentlige.

Udvalget har i øvrigt noteret sig, at der er igangsat et arbejde med at kortlægge en ny ejerskabsstruktur for Royal Greenland A/S. Udvalget forventer, at Naalakkersuisut tilsikrer fremdriften i dette arbejde, således at en redegørelse desangående kan tilgå Finansudvalget og Erhvervsudvalget i løbet af marts 2010.

I Naalakkersuisuts besvarelse af Udvalgets spg. 6.4a har Naalakkersuisut oplyst, at det i den nærmeste fremtid vil blive overvejet at indføre generelle evalueringsprocedurer for de offentligt ejede selskabers bestyrelse. Finansudvalget ser frem til snarligt at erfare nærmere om disse overvejelser. Udvalget antager i denne forbindelse, at Naalakkersuisut vil inddrage de vurderinger og overvejelser, der formodes udarbejdet af bestyrelsessekretariatet siden september 2007, hvor det daværende Landsstyre oplyste, at der endnu ikke var taget endelig stilling til sagen.

I Naalakkersuisuts besvarelse af Udvalgets spg. 3.6f har Naalakkersuisut oplyst, at der er sendt en redegørelse om de helt eller delvist selvstyreejede aktieselskaber i høring. Finansudvalget skal **anmode** om at få tilsendt et (evt. fortroligt) eksemplar af denne foreløbige redegørelse, ligesom Udvalget ønsker at få fremsendt den endelige redegørelse, når den foreligger.

Hovedkonto 10.19.07 Inuit Circumpolar Council

Der lægges i finanslovsforslaget op til, at bevillingen på hovedkontoen fortsætter uændret i 2010 i fh.t. FL2009. Der er derudover indarbejdet en bevillingsreduktion på 1 mio. kr. i 2011 og yderligere 1 mio. kr. i 2012-13.

Det er Finansudvalgets vurdering, at bevillingsreduktioner på denne hovedkonto principielt er ærgerlige. På den anden side anerkender Udvalget, at nærværende bevillingsformål næppe kan betegnes som indenfor finanslovens kerneydelser, hvorfor hovedkontoen i den nuværende økonomiske situation ikke uden videre kan lades alene. Udvalget finder derudover, at det principielt er betænkeligt, at en NGO (*Non Governmental Organization*) såsom ICC i vidt omfang finansieres via et direkte landskassetilskud.

Udvalget vurderer, at Naalakkersuisut bør overveje, om nogle af de opgaver der i dag udføres af ICC kan (og bør) løftes af Udenrigsdirektoratet, hvorved organisationen givetvis vil kunne aflastes for nogen af de ulemper, der måtte følge af bevillingsnedsættelsen i 2011. Udvalget anser, at dette vil harmonere med Udenrigsdirektoratets opgaver såvel som sikre større parlamentarisk og offentligt indsigt i opgavevaretagelsen.

Udvalget mener endeligt, at det bør overvejes, om der vil kunne være fordele ved fremover at give tilskud til konkrete og målbare udviklingstiltag frem for egentlige årlige driftstilskud.

På et samråd den 22. oktober 2009 med Finansudvalget, har Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser supplerende besvaret et spørgsmål fra Udvalget vedr. lejeindtægter fra den Selvstyreejede ejendom, hvor ICC har til huse. Udvalget har konkret spurgt om, hvilken bevillingsretlig hjemmel, der har været til at undlade at opkræve husleje for ejendommen. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste på samrådet, at der ikke har kunnet findes dokumentation for den hidtidige praksis, og at Naalakkersuisut påregner at fremsætte et ændringsforslag til 3. behandlingen af finanslovsforslaget, m.h.p. at bringe det formelle grundlag på området i orden. Finansudvalget vil efter behov herefter vende tilbage til sagen.

Hovedkonto 10.19.08 ITCIP

Der henvises til det anførte under hovedkonto 10.19.07 Inuit Circumpolar Council idet Udvalget lægger samme principielle betragtninger til grund for bevillingen på nærværende hovedkonto.

2.2. Aktivitetsområde 20-24 Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser

Udvalget har i forbindelse med gennemgangen af Naalakkersuisuts svar på dette aktivitetsområde gennemført et samråd med Landsstyremedlemmet for Finanser. Samrådsnotatet er vedlagt som bilag C til betænkningen.

Hovedkonto 20.01.01 Departementet for Finanser, AN, adm.

Fra denne hovedkonto afholdes bevillingen til Det Økonomiske Råd (DØR). DØR afløser det tidligere Rådgivende Udvalg vedr. Grønlands Økonomi (DRUG), som blev nedlagt i forbindelse med overgangen til selvstyre.

Principielt kan det overvejes, hvorvidt DØR reelt udgør den første hjemtagne opgave fra Staten efter indførslen af selvstyre, idet DØR udelukkende finansieres via landskassens midler, hvor DRUG var finansieret næsten udelukkende af Staten.

Finansudvalget finder, at der er et stort fortsat behov for løbende økonomiske analyser og modeludarbejdelse, herunder pengestrømsanalyser. Udvalget har på denne baggrund undersøgt, hvorvidt det er tilstrækkeligt, at der kun afsættes 1 mio. kr. årligt til DØR. (Spg. 7.1).

Naalakkersuisut har til dette oplyst, at det anførte beløb ikke levner mulighed for igangsætning af større udviklingsaktiviteter, såsom udvikling af makroøkonomiske modeller eller specialundersøgelser. Det kan derfor blive aktuelt at tilvejebringe yderligere ressourcer til formålet.

Hovedkonto 20.01.97 Skatte- og velfærdskommission

Finansudvalget har anmodet om nærmere oplysninger om Skatte- og Velfærdskommissionen på et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser, jfr. bilag C.

I forbindelse med samrådet har Udvalget fået udleveret en oversigt over kommissionens kommissorium, der er vedlagt som et underbilag til bilag C.

Det samlede budget for kommissionen er på 6,0 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. i 2009, 4,0 mio. kr. i 2010 og 1,0 mio. kr. i 2011. Der er imidlertid kun afsat 4 mio. kr. til formålet på nærværende hovedkonto. Finansudvalget må derfor gå ud fra, at den resterende andel af udgifterne ved kommissionens arbejde afholdes over hovedkonti indenfor nærværende aktivitetsområde. Naalakkersuisut bedes **bekræfte** dette i svarnotatet til 2. behandlingen.

På samrådet oplyste Naalakkersuisutmedlemmet endvidere, at implementeringen af kommissionens anbefalinger er udskudt til 2011.

Hovedkonto 20.05.20 Bloktilskud til kommunerne

Finansudvalget har anmodet om nærmere oplysninger om forhandlingerne med kommunerne om bloktilskud i 2010 på et samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser, jfr. bilag C, spg. 7a-c.

Det fremgår af Naalakkersuisutmedlemmets besvarelse, at forhandlingerne med bloktilskud for 2010 stadigvæk pågår. Der er imidlertid uenighed imellem parterne om kommunernes mulighed for at bære den foreslåede besparelse på 36 mio. kr.

Finansudvalget har noteret sig, at det tidligere Finansudvalg skrev således om kommunernes økonomi i det daværende udvalgs betænkning til 2. behandlingen af FFL09:

”2.5 Kommunalreformen og kommunernes økonomi

Et centralt hovedmål med kommunalreformen har været at sikre offentlige besparelser ved at mindske den offentlige administration i kommunerne. I den seneste tid har der fra flere kommuner imidlertid været rejst krav om yderligere tilskud fra Grønlands Hjemmestyre. Finansudvalget finder i den konkrete situation, hvor der budgetteres med meget store offentlige underskud, anledning til at påpege, at det er uhyre vigtigt, at Landsstyret ikke bøjer sig for disse krav. Det er tværtimod vigtigt, at de nye storkommuner straks fra begyndelsen indretter sig med en så begrænset administration som overhovedet muligt. En eventuel forhøjelse af det kommunale bloktilskud eller øvrig økonomisk kompensation til kommunerne bør under alle omstændigheder afvente arbejdet i den arbejdsgruppe, som skal udarbejde forslag til en ny model for kommunalt bloktilskud og herunder en ny udligningsordning.

Finansudvalget har derfor opfordret Landsstyret til at holde fast i, at det nuværende niveau for økonomiske overførsler til kommunerne ikke må hæves, med mindre der samtidig overføres nye arbejdsopgaver til kommunerne.”

Det nuværende Finansudvalg finder, i lighed med det tidligere Finansudvalg, at den kommunale udgiftsvækst principielt bør begrænses m.h.p. at høste de økonomiske fordele af strukturreformen. Dette ses også at harmonere med den første selvstyrekommissions konstatering fra april 2003 af, at særligt den *kommunale* administration er for stor og for dyr.⁶

Udvalget er imidlertid delt i opfattelsen af, om kommunerne endnu er parat til at bidrage til reduktioner i bloktilskuddet som foreslået.

Et flertal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, finder, at kommunerne, set i lyset af de på baggrund af strukturreformen skete harmoniseringer og serviceforbedringer samt ikke mindst landskassens situation, bør bidrage til at sikre Selvstyrets økonomi via en begrænset reduktion af det kommunale bloktilskud.

Et mindretal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, finder modsat, at det er for tidligt efter strukturreformen endnu at pålægge kommunerne besparelser.

Hovedkonto 20.10.11 Nettoenter

Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 7.6), at det igennem flere år ikke har været muligt at indgå en konkret tilbagebetalingsaftale med KNR på baggrund af KNR's træk i landskassen m.h.p. digitaliseringen af stationens udstyr. Der er angiveligt udarbejdet en oprindelig tilbagebetalingsaftale, men det er uafklaret, om KNR har fragået denne aftale, eller om den blot ikke blev færdigforhandlet imellem parterne, inden KNR udnyttede sin trækingsret i Landskassen. Under alle omstændigheder finder Finansudvalget ikke, at det er holdbart, at det formelle grundlag

⁶ Betænkning afgivet af selvstyrekommissionen, april 2003, side 252 (i den danske udgave).

for KNR's tilbagebetaling af Landskassens midler ikke er i orden. Udvalget skal derfor kraftigt **opfordre** parterne til snarest at få indgået en konkret aftale på området.

Hovedkonto 20.11.72 Reserve til særlige tiltag og initiativer i visse byer og bygder

På et samråd med Finansudvalget den 22. oktober 2009, har Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser oplyst, at denne reserve forventes indarbejdet i Finansloven med en bevilling på 15 mio. kr. ved et ændringsforslag til 3. behandlingen.

Hovedkonto 20.16.01 Grønlands Statistik

Registerlovgivning

Naalakkersuisut har oplyst, at Departementet for Indenlandsanligggender, Natur og Miljø påregner at udsende et udkast til en tidssvarende persondatalovgivning i høring i foråret 2010 m.h.p. vedtagelse på Inatsisartuts forårssamling 2010. Finansudvalget skal **opfordre** Inatsisartuts Lovudvalg til at følge op på og tilskynde dette arbejde.

Arbejdsmarkedsstatistik

Udvalget er orienteret om, at anslået 50 pct. af hellefiskefiskerne har indtægter på under 50.000 kr. om året og at mange reelt er dag-til-dag arbejdende. Udvalget finder på denne baggrund, at der er behov for en forbedret arbejdsmarkedsstatistik særligt f.s.v. angår ledighedstallene, herunder den skjulte arbejdsløshed. Naalakkersuisut har i denne forbindelse oplyst (Under spg. 3.1 omkring ledigheden), at der vil kunne laves en sammenkøring af offentlige registre, således at man kan kontrollere, at modtagere af førtidspension ikke samtidig har fiskerilicens. Finansudvalget anser det ikke som sandsynligt, at der foregår nogen nævneværdig eller bevidst omgåelse af reglerne på dette område, og Udvalget skal derfor opfordre til, at der snarest gennemføres en sådan sammenkøring m.h.p. at mane ubegrundede myter og rygtedannelser i jorden. Udvalget skal venligst **anmode** om at modtage konklusionen på en sådan (evt. foreløbig) sammenkøring senest i løbet af 1. kvartal 2010.

Hovedkonto 20.30.01 Økonomi- og Personalestyrelsen, ASA, adm.

Finansudvalget har forespurgt Naalakkersuisut om, hvorvidt den såkaldte administrative forenkling af Grønlands Hjemmestyre i 2008 har medført administrative besparelser eller merudgifter. Naalakkersuisut har oplyst, at omlægningen har medført en vis forøgelse af det samlede udgiftsniveau. Det fremgår ikke, om denne udgiftsstigning har givet sig udslag i bedre kvalitet i opgaveløsningen.

Rekruttering og fastholdelse af kompetent personale

Finansudvalget støtter principielt Naalakkersuisuts politik om at nedbringe Grønlands Selvstyres administrative udgifter. Udvalget finder det i sagens natur således positivt, hvis det er muligt at nedbringe den offentlige sektors udgifter til administration under forudsætning af, at borgernes retssikkerhed ikke samtidig forringes p.g.a. lovsjusk eller dårlig sagsbehandling, og såfremt besparelserne er udtryk for en reel effektivisering. Udvalget er imidlertid vidende om, at Grønlands Selvstyres administration er plaget af en alvorlig mangel på specialister, herunder bl.a. jurister og økonomer samt personer med specialindsigt på skatteområdet, og Udvalget anser det som nødvendigt, at der gøres en særlig indsats for at rekruttere disse udvalgte faggrupper, såfremt de politiske mål om hjemtagning af yderligere forvaltningsområder og bedre borgerservice skal nås.

Besparelser via brugerbetaling for vakantboliger i centraladministrationen

Finansudvalget er bekendt med, at der forhandles med organisationerne om indførsel af en vis lejebetaling for at bebo vakantboliger. Udvalget skal anmode om at modtage en orientering om sagen, når forhandlingerne er afsluttet.

Hovedkonto 20.30.05 Innovations- og projektopgaver*Styring af økonomien i IT-projekter*

Finansudvalget har stillet flere spørgsmål vedr. arbejdet med at etablere en såkaldt elektronisk fælles borgerportal (Spg. 7.11 a-g). Spørgsmålene har baggrund i, at Naalakkersuisut påregner at bruge mindst 5 mio. årligt på etableringen og driften af denne borgerportal. Projektet er angiveligt inspireret af bl.a. den danske borgerportal "borger.dk". Naalakkersuisut har oplyst, at der til udviklingen af "borger.dk" er afsat 134 mio. kr. over 3 år, hvoraf de 26 mio. kr. blev brugt det første år. Projektet udvikles af den danske virksomhed KMD A/S (Tidligere; Kommunedata).

Det fremgår videre af Naalakkersuisuts besvarelse, at der skal oprettes særlige kurser ved Handelsskolen i Nuuk m.h.p. at uddanne servicepersoner til 80 servicecentre over hele landet til at hjælpe borgerne med at bruge portalen. Det er ikke oplyst, om udgifterne til dette uddannelsestiltag, herunder rejser, ophold m.v., kan afholdes indenfor de allerede givne bevillinger.

Projektet skal evalueres på et ikke nærmere angivet tidspunkt efter igangsættelsen. Det har dog ikke været muligt at få oplyst, hvilke konkrete kriterier, der skal lægges til grund for evalueringen.

Finansudvalget finder det anførte tiltag spændende, men Udvalget skal dog ikke lægge skjul på, at det er nødvendigt, at der udvises meget stor opmærksomhed omkring styringen af projektet og de hermed forbundne bevillinger. Det må samtidig løbende overvejes, om det foreslåede projekt har et omfang og et ambitionsniveau, som er passende i fh.t. det grønlandske samfund. Det nuværende Finansudvalg er i denne forbindelse bekendt med, at det tidligere Finansudvalg igennem flere år har afgivet henstillinger m.h.p. at forbedre de offentlige IT-projekter og IT-indkøb. Det nuværende Finansudvalg er enig med det tidligere Finansudvalg i dette.

Udvalget **henstiller** derfor også i år, at Naalakkersuisut fastlægger interne procedurer for køb af Edb-løsninger. Disse procedurer bør dels have fokus på at sikre den offentlige sektor mod unødvendige udgifter. Dels på at sikre, at der afsættes ressourcer i form af både tid og penge blandt såvel menigt personale som på ledelsesniveau til at sikre en forsvarlig implementering af den nye teknologi. En grundig og obligatorisk evalueringsprocedure er et uomgængeligt element i et sådant arbejde. Der bør ligeledes fokuseres alvorligt på leverandør- og rådgiverproblematikken i sagen.

Hovedkonto 20.30.06 Drift og vedligehold af Grønlands Selvstyres centrale IT-maskinel

Finansudvalget har stillet flere spørgsmål vedr. implementeringen af systemet Scanjour Captia i centraladministrationen. Det fremgår af Naalakkersuisuts besvarelser, at der kun har været begrænsede problemer i forbindelse med denne implementering, og at alle disse problemer nu er fuldt ud overvundet. Finansudvalget finder dette glædeligt, idet Udvalget i øvrigt forudsætter, at implementeringen har holdt sig indenfor de oprindeligt afsatte økonomiske rammer, og at der er taget skridt til at sikre fuld kompatibilitet imellem de anvendte EDB-programmer og IT-systemer. Udvalget hviler herefter også i tryk forvisning om, at det ikke vil blive aktuelt senere at søge tillægsbevillinger til udrulningen af næste version af Scanjour Captia, som i øvrigt forventes at blive fuldt ud dobbeltsproget.

Der henvises i øvrigt til det anførte vedrørende styringen af økonomien i IT-projekter under hovedkonto 20.30.05 Innovations- og projektopgaver.

Aktivitetsområde 24 Skattestyrelsen

Under dette aktivitetsområde har Finansudvalget stillet flere spørgsmål (Spg. 7.15) vedr. Qaasuitsup Kommunes økonomi, mulighederne for at begrænse ulovlig indførsel af hash og den eventuelle indførelse af ejendomsavancebeskatning. Finansudvalget skal **opfordre** Skatte- og Afgiftsudvalget til nærmere at vurdere de meget interessante oplysninger, som Naalakkersuisut har fremlagt i sin besvarelse.

Hovedkonto 24.01.20 Skattebøder

Naalakkersuisut har under denne hovedkonto bl.a. oplyst følgende:

”Skattestyrelsen har de senere år haft svært ved, med de nuværende løn- og ansættelsesvilkår, at tiltrække kvalificeret arbejdskraft med den fornødne skatte- og revisionsmæssige indsigt, hvilket, alt andet lige, har svækket ligning og revision af især de mere komplekse selvangivelser og regnskaber, hvor der typisk er de største muligheder for at unddrage sig skattebetaling.”

Om end Skattestyrelsen har tilføjet, at skattemyndighederne har mulighed for at genoptage skatteansættelser op til 5 år tilbage i tiden finder Finansudvalget de anførte oplysninger bekymrende. Udvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at adressere problemet med manglende kvalificeret personale indenfor området. Der henvises i øvrigt til det anførte under hovedkonto 20.30.01 Økonomi- og Personalestyrelsen, ASA, adm. vedr. rekruttering og fastholdelse af kompetent personale.

Hovedkonto 24.11.11 Motorafgift

Naalakkersuisut har lagt op til, at det kan overvejes, at indføre en yderligere vægtgruppe for motorafgift, f.eks. for biler over 2.000 kilo. Dette m.h.p. at begrænse andelen af store køretøjer til gavn for bytrafikken og CO₂-udledningen. Finansudvalget skal **opfordre** Skatte- og Afgiftsudvalget til at indgå i disse overvejelser.

Hovedkonto 24.11.12 Rejeafgift

Der er som bekendt fremsat et lovforslag på EM09 m.h.p. en forhøjelse af rejeafgiften. Finansudvalget har på denne baggrund anmodet om oplysninger om udviklingen af salgspriserne på rejer m.h.p. at vurdere indtægtsskønnet. Der henvises til Naalakkersuisuts besvarelse af spg. 7.21 samt til betænkningens afsnit 1.3.1.

Der henvises endvidere til spørgsmål 5 i samrådsnotat af 22. oktober 2009 fra Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser. Notatet er vedlagt som bilag C.

Hovedkonto 24.11.13 Havneafgift

Indtægtsskønnene på denne hovedkonto er nedjusteret på baggrund af en forventet nedgang i antallet af krydstogtpassagerer med omkring 2.100 personer i 2010 i fh.t. 2009.

Hovedkonto 24.11.23 Ressourcerente på fisk

På et samråd med Finansudvalget den 22. oktober 2009, har Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser fremlagt yderligere oplysninger vedr. den foreslåede ressourcerenteafgift på torsk og

hellefisk. Finansudvalget har konkret anmodet oplyst, i hvilket omfang afgiften kan påregnes væltet over på mandskaberne. Udvalget har derudover ønsket oplyst, hvorvidt den af GA udarbejdede analyse af det havgående fiskeris bidrag til samfundsøkonomien anses relevant i fh.t. den foreslåede ressourcerenteafgift. Naalakkersuisutmedlemmet har på samrådet oplyst, at rapporten anses som yderst relevant, og at alle oplysninger vil indgå i arbejdet omkring indførslen af nye afgifter på fisk og rejer. På baggrund af GA's analyse har Naalakkersuisut anmodet om nye beregninger af ressourcerentens konsekvenser. Naalakkersuisut påregnes inden 3. behandlingen at fremlægge oplysninger om dette arbejde. Naalakkersuisutmedlemmet oplyste derudover, at for partsfiskere vil hyren typisk udgøre 28 procent af fiskeriets samlede indtægt. For hver krone der opkræves i rejeafgift vil den samlede pulje til fordeling blandt mandskabet således reduceres med 28 øre. Naalakkersuisutmedlemmet anså i øvrigt dette som et overenskomstspørgsmål, som Naalakkersuisut derfor ikke ønskede at gå ind i.

Naalakkersuisut har efterfølgende trukket forslaget om ressourcerente tilbage.

Hovedkonto 24.13.50 Reserve til merindtægter på skatte- og afgiftsområdet

Udvalget har anmodet om en redegørelse for indtægtsestimatet ved afskaffelse af afgiftsfri indførsel af alkohol og tobak ved indrejse.

Der henvises til den meget grundige besvarelse af spørgsmål 5c i samrådsnotat af 22. oktober 2009 fra Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser. Notatet er vedlagt som bilag C.

2.3. Aktivitetsområde 30 Naalakkersuisutmedlemmet for Sociale Anliggender

Statistiske oplysninger indenfor familieområdet

Det daværende Finansudvalg skrev i sin betænkning til 2. behandlingen af FFL2009 således:

(Citat begyndt)

"Finansudvalget skrev i Udvalgets betænkning til 2. behandlingen af FFL2007 således:

*"Udvalget skal derfor atter **kraftigt henstille**, at Landsstyret tilsikrer det fornødne grundlag for indsamling af statistiske oplysninger indenfor hele familieområdet. Udvalget forventer, at Landsstyret senest med fremlæggelsen af FFL08 kan dokumentere resultaterne af en væsentlig fremdrift i dette arbejde."*

Finansudvalget måtte desværre konstatere, at der ikke var sket nogen forbedring i landsstyreområdets aktivitetstal i FFL08. Udvalget kunne ved en almindelig gennemlæsning af budgetbidragene således konstatere, at en lang række selvindlysende fejl skæmmede finanslovsforslaget under aktivitetsområde 30. Udvalgets gentog derfor den ovenstående henstilling sin betænkning til 2. behandlingen af FFL08.

Finansudvalget må desværre også i år konstatere, at en række fejl, som udvalget påpegede allerede sidste år, går igen i dette års finanslovsforslag.

Landsstyret har beklaget det passerede. Landsstyret har i denne forbindelse oplyst, at der ved udarbejdelsen af finanslovsforslaget for 2010 vil blive indført en ekstra afsluttende kontrolgennemgang af budgetbidragene på dette aktivitetsområde. Finansudvalgets spørgsmål og betænkninger vil iflg. det oplyste blive inddraget i denne forbindelse. Udvalget finder dette løfte tilfredsstillende, men gentager for god ordens skyld sin henstilling fra sidste år." (Citat slut)

Det konstateres, at antallet af åbenlyse fejl på budgetbidragene og i tabellerne i år er mindsket. Via sine spørgsmål har udvalget afdækket enkelte fejl, som burde have været opdaget ved en almindelig kvalitetskontrol,⁷ men i lyset af den generelle forbedring indenfor området undlader Udvalget at gentage sin henstilling fra de foregående år. Udvalget forventer dog, at Naalakkersuisutområdet fortsat fastholder fokus på retvisende statistik og aktivitetstal indenfor hele det sociale område.

Hovedkonto 30.01.10 Ydelser udenfor kommunal inddeling

Udvalget har anmodet om oplysninger om andelen af civile, som er hjemmehørende, på Pituffik Air Base. Det konkrete tal har ikke kunnet oplyses, men andelen er blevet anslået til 17-20 procent. Derudover beskæftiges for tiden 17 lærlinge med udrejse fra Grønland.

Finansudvalget skal **opfordre** Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk udvalg til at vurdere disse oplysninger. Anførte udvalg kan herunder med fordel undersøge, hvorvidt der via forhandlinger i f.eks. *Joint Committee* kan banes vej for en større andel af hjemmehørende personale på basen.

Hovedkonto 30.10.36 Barselsdagpenge

Naalakkersuisut har oplyst, at det over tid har vist sig, at der er færre som modtager barselsdagpenge. Naalakkersuisut vurderer, at dette skyldes, at en større del af arbejdsstyrken er sikret løn under barsel gennem de respektive faggruppers overenskomster. Af samme årsag er bevillingen svagt faldende over tid. (Spg. 8.6)

Hovedkonto 30.10.37 Landsdækkende døgninstitutioner for børn og unge

Naalakkersuisut har oplyst, at der endnu ikke er indgået en aftale om overførsel af dette område til kommunerne. Finansudvalget skal **anmode** om at blive holdt løbende orienteret om status på dette vigtige område. Udvalget finder i denne forbindelse anledning til at påpege, at overdragelsen af dette område i givet fald skal ske efter en meget velgennemtænkt plan, hvor ikke alene økonomiske faktorer inddrages. Det skal således også sikres, at det pædagogiske tilbud til institutionernes beboere ikke forringes som følge af overdragelsen. Såfremt det mod forventning skulle blive sandsynliggjort, at det ikke vil være muligt at opretholde den nuværende kvalitet indenfor området efter en overdragelse til kommunerne, må hele spørgsmålet om overdragelsen tages op til fornyet politisk drøftelse i Inatsisartut.

Hovedkonto 30.12.08 Offentlig pension til alderspensionister

Ved aflæggelsen af Landskassens Regnskab har det i flere år vist sig, at der var kraftigt overbudgetteret på denne hovedkonto. Det er Finansudvalgets klare forhåbning, at der i år er angivet et mere realistisk udgiftsskøn på hovedkontoen.

Udvalget skal derudover **anmode** om, at det i tabellen med aktivitetstal tydeliggøres i FFL11, at der ikke er tale om personer, som modtager alderspension (Hvilket naturligvis ville være mere relevant m.h.p. at vurdere bevillingen), men derimod alene om Grønlands Statistiks opgørelse af antallet af personer over pensionsalderen.

⁷ Særligt på hovedkonto 30.01.10 Ydelser udenfor kommunal inddeling, hvor udvalget i spg. 8.3 har skrevet således: ”Der er angivet en ophævet forordning om offentlig pension som lovgrundlag for bevillingen, hvilket må betegnes som beskæmmende og lidet tillidsvækkende!”

Hovedkonto 30.12.09 Førtidspension

Naalakkersuisut har oplyst, at man stiller sig positivt over for at ændre førtidspensionsforordningen, således at denne bliver gradueret afhængigt af modtagerens muligheder for at oppebære indtægter. Dette afventer dog arbejdet i Skatte- og Velfærdskommissionen, jfr. hovedkonto 20.01.97 Skatte- og velfærdskommission. Det er Udvalgets antagelse, at bl.a. den i 2008 fremlagte redegørelse for førtidspensionsområdet indgår i dette arbejde.

Der henvises i øvrigt til det anførte vedr. arbejdsmarkedsstatistik under hovedkonto 20.16.01 Grønlands Statistik.

2.4. Aktivitetsområde 34 Naalakkersuisutmedlemmet for SundhedSundhedsvæsenets samlede økonomiske situation

Sundhedsvæsenets kom ud af regnskabsåret 2008 med et merforbrug på 48 mio. kr., svarende til et merforbrug på 5 procent af bevillingen på 1.020 mio. kr. Isoleret set var dette merforbrug ikke alarmerende. Imidlertid blev der søgt flere tillægsbevillinger igennem året, og der var derudover afsat en særlig reserve på 20 mio. kr. på finansloven for 2008, som blev fuldt opbrugt.

Finansudvalget er per medio september 2009 blevet gjort opmærksom på, at der er risiko for overskridelse af Sundhedsvæsenets samlede bevillinger for 2009 med 30 mio. kr. En række besparelsesinitiativer er angiveligt igangsat, men der er næppe tvivl om, at det vil vise sig overordentligt vanskeligt for Sundhedsvæsenet at overholde budgetterne for 2009. Der er således fortsat et bevillingspres fra voldsomme udgifter til korttidsansat personale fra vikarbureauer, stigende medicinudgifter, evakueringer, flere patienter m.v.

På denne baggrund forekommer det desværre sandsynligt, at der også i 2010 vil forekomme budgetoverskridelser.

Naalakkersuisut har udtrykt forhåbninger til resultaterne fra en igangværende uafhængig undersøgelse af Sundhedsvæsenets økonomi og struktur (Spg. 9.4c). Rapporten udarbejdes af Deloitte og påregnes færdig i løbet af foråret 2010. Finansudvalget finder, at denne eksterne og uvildige analyse er nødvendig, og det er Udvalgets stærke forhåbning, at der via analysen vil vise sig veje til at begrænse udgiftsvæksten indenfor området. Udvalget forventer at modtage rapporten, så snart den er færdig.

Ventelister i Sundhedsvæsenet

Finansudvalget har anmodet om en oversigt over ventelisterne i Sundhedsvæsenet. Naalakkersuisut har fremsendt nedenstående oversigtstabel:

Venteliste pr. september 2009

Speciale	September 2007		September 2008		September 2009	
	Antal patienter	Heraf under 15 år	Antal patienter	Heraf under 15 år	Antal patienter	Heraf under 15 år
Udskiftning af knæ & hofteled	134	0	205	0	320	0
Øvrig ortopædkirurgi	217	2	300	9	188	3
Parenkymkirurgi	*	*	250	4	396	12
Plastikkirurgi	58	6	80	0	34	2
Gynækologi	*	*	*	*	158	0
Øjenlidelser	15	2	499	8	533	1
Øre-, næse og halslidelser	646	117	830	31	602	97
I alt	1.070	127	1.937	52	2.231	115

* Gynækologi er før 2009 ikke fremgået. Operationerne er tidligere ikke medtaget, da de ikke anses for at påvirke patienternes arbejdsevne mm. i hverdagen.

Som det fremgår af oversigtstabellen er det samlede antal patienter på venteliste mere end fordoblet på 2 år. Dog må der tages forbehold for, at opgørelsen fra september 2007 ikke tager højde for enkelte områder, som er medtaget i opgørelsen fra 2009. Selv med dette forbehold har udviklingen i stigningen i antallet af patienter på venteliste dog været betragtelig.

Tabeloversigten oplyser ikke noget om *ventetiderne* indenfor Sundhedsvæsenet. En venteliste er jo først for alvor problematisk, hvis der ikke sker et afløb af patienter fra ventelisten. Set i lyset af den generelle tendens forekommer det imidlertid rimeligt sikkert at konkludere, at ventetiderne ikke er faldende.

Finansudvalget finder de stadigt stigende ventelister alvorligt bekymrende. Det omfattende antal patienter og de heraf afledte ventetider på behandling medfører, at en væsentlig andel af landets befolkning risikerer at blive fysisk invalideret eller udsat for en alvorlig psyko-social forringelse af livskvaliteten. Dette er helt uholdbart! Naalakkersuisut er derfor nødt til at finde veje til en egentlig forøgelse af Sundhedsvæsenets behandlingskapacitet.

Der er afsat midler til en begrænset nedbringelse af ventelisterne i 2010, og Naalakkersuisut har derudover ansøgt om midler til ventelisteafvikling i efteråret 2009. Finansudvalget har i sig selv intet at udsætte på disse tiltag, men det må samtidig åbent og ærligt erkendes, at ventelisterne atter vil vokse, når disse tiltag er gennemført, med mindre der sker en egentlig udvidelse af Sundhedsvæsenets behandlingskapacitet.

Vikarbureauudgifterne i Sundhedsvæsenet

Finansudvalget har anmodet en status over vikarudgifterne ved hhv. Dronning Ingrid's Hospital og på kystens sygehuse.

Naalakkersuisut har fremsendt nedenstående tabeloversigt:

Forbrug af vikarservice i Sundhedsvæsenet

DIH i 1000 kr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009 realiseret august	2009 estimeret årsudgift
Læger	3.420	2.278	2.452	2.339	9.249	5.946	9.000
Plejepersonale	13.213	15.325	17.650	27.107	37.627	17.826	27.000
Øvr. personale	0	330	118	272	701	463	800
I alt	16.633	17.933	20.221	29.718	47.577	24.234	36.800

KYSTEN i 1000 kr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009 realiseret august	2009 estimeret årsudgift
Læger	2.988	2.904	6.930	8.790	12.740	6.198	9.300
Plejepersonale	2.549	4.418	7.411	4.107	10.209	4.025	6.000
Øvr. personale			140				
I alt	5.537	7.322	14.481	12.897	22.949	10.223	15.300

Som det fremgår af oversigterne løb vikarbureauudgifterne fuldstændig løbsk i 2008. Det ser imidlertid ud til, at vikarudgifterne langt om længe vil falde i 2009. Udvalget er dog ikke bekendt med forudsætningerne for denne beregning, og den kan risikere at vise sig at være for optimistisk.

Under alle omstændigheder er udgifterne til vikarpersonale fortsat meget store, og det er derfor fortsat nødvendigt, at der arbejdes på at nedbringe disse udgifter. Dette sker bedst og givetvist også billigst ved at øge andelen af fastansat personale, hvilket derfor fortsat må være den absolutte topprioritet.

Udvalget skal på denne baggrund udtrykke sin opbakning til arbejdet i den såkaldte task force, som skal analysere baggrunden for den besværlige rekruttering indenfor Sundhedsvæsenet og fremkomme med anbefalinger til at begrænse problemet.

Det er Udvalgets håb, at man ad denne vej kan øge Sundhedsvæsenets kapacitet og om muligt samtidig begrænse vikarudgifterne. Udvalget skal foreslå Naalakkersuisut, at sundhedspersonalets egne overvejelser og forslag i videst muligt omfang inddrages i dette arbejde.

Hovedkonto 34.11.01 Patientbehandling i Udlandet

Der har igennem flere år været et stop for behandlingen af elektive (planlagte) patienter i udlandet. Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 9.4a), at dette stop ene og alene er begrundet i, at behandlingstilbud findes i det grønlandske Sundhedsvæsen. Finansudvalget skal påpege, at denne forklaring ikke er fyldestgørende. Behandlingsstoppet for elektive patienter blev således alene indført for at begrænse udgifterne over nærværende hovedkonto. I Sundhedsvæsenets årsberetning for 2004, er det således f.eks. anført, at Sundhedsvæsenet har måtte afstå fra at tilbyde elektive somatiske behandlinger i udlandet af hensyn til overholdelse af *bevillingsrammen*.

Derudover synes de stadig stigende ventelister ikke ganske at harmonere med Naalakkersuisuts udsagn om, at der findes et (reelt) behandlingstilbud i det grønlandske Sundhedsvæsen.

Af bevillingen på nærværende hovedkonto er der i øvrigt afsat 7,6 mio. kr. til nedbringelse af ventelisterne. Udvalget skal opfordre Naalakkersuisut til at synliggøre hvilket konkret udbytte, der forventes af disse midler.

Hovedkonto 34.11.03 Dronning Ingrid's Hospital

Finansudvalget har anmodet om oplysninger om, hvorledes indtægtsskønnet er sammensat. Naalakkersuisut har oplyst følgende:

Svar: De 10 mio. kr. som udgør indtægter på bevillingen for Dr. Ingrid's Hospital består af følgende poster:

• Salg fra kantine og køkken	3,5 mio. kr.
• Salg af laboratorieydelser	0,3 - -
• Takstbetaling vedr. færdigb. plejepatienter	0,9 - -
• Behandling af udlændinge	0,1 - -
• Videresalg af depotvarer til kysten	3,1 - -
• Lejeindtægter af personaleboliger m.v.	1,7 - -
• Indtægter vedr. børnehaver (Air Grl)	0,2 - -
• Øvr. Indtægter mønttelefoner m.v.	0,2 mio. kr.

Naalakkersuisut har derudover oplyst, at Deloitte er ved at udarbejde en analyse af økonomistyringen på hovedkontoen på baggrund af det ubevilgede overforbrug i 2008. Analysen skal angiveligt tillige fremkomme med anbefalinger til forbedringer. Det fremgår ikke klart, om denne analyse indgår i den igangværende undersøgelse af Sundhedsvæsenets økonomi og struktur, som Deloitte også udarbejder, men under alle omstændigheder ønsker Udvalget analysen fremsendt, så snart den er afleveret fra Deloitte.

Hovedkonto 34.11.04 Det Grønlandske patienthjem

Naalakkersuisut har oplyst, at hovedparten af behandlingerne i forbindelse med den kommende ventelisteafvikling, jfr. det anførte under hovedkonto 34.11.01 Patientbehandling i Udlandet, forventes at finde sted på privathospitaler, hvorfor patienthjemmet ikke forventes at blive belastet i denne forbindelse (Spg. 9.7).

Finansudvalget finder umiddelbart denne besvarelse *meget* påfaldende. Det forekommer således usandsynligt, at patienter, der indgår i ventelisteafviklingen, ikke vil få brug for nogen af de ydelser, som patienthjemmet normalt står for i fh.t. grønlandske patienter i Danmark. Det drejer sig bl.a. om:

- Arrangering af rejse fra Grønland til Danmark.
- Modtagelse i lufthavnen og transport til overnatningsted/hospital.
- Transport mellem overnatningssted og hospital.
- Arrangering af tolkning på sygehuset (Såfremt behandlingen ikke foregår på RH)
- Overnatning for dagpatienter og patienter i ambulant behandling.
- Socialrådgivning.
- Socialt fællesskab med andre grønlandske patienter.

Finansudvalget skal på denne baggrund **opfordre** Naalakkersuisut at genvurdere bevillingsskønnet og om fornødent fremsætte ændringsforslag til 3. behandlingen af finanslovsforslaget.

Hovedkonto 34.11.05 Alkoholbehandlingscentre

Finansudvalget har forespurgt Naalakkersuisut om mulighederne for at forbedre resultaterne af behandlingen af misbrugere af euforiserende stoffer (Spg. 9.8b). Naalakkersuisut har imidlertid ikke besvaret spørgsmålet, idet der blot er henvist til et andet svar, som imidlertid ikke rummer nogen information om den relevante problemstilling. Udvalget skal derfor **anmode** om en fornyet besvarelse.

Hovedkonto 34.11.06 Eksperimentel behandling

Naalakkersuisut har oplyst, at kun få ganske få patienter opfylder forudsætningerne for at modtage behandlingstilbud over denne hovedkonto, hvorfor der forventes et mindreforbrug på bevillingen i 2009.

Naalakkersuisut har derudover oplyst, at der ville kunne gennemføres omkring 30 hofteoperationer for de midler, som ellers er afsat på nærværende hovedkonto. Det forventes, at disse oplysninger indgår i en evaluering af udbyttet af nærværende bevillingsformål, når ordningen har fungeret et par år.

Hovedkonto 34.12.01 Sundhedsdistrikter

I forbindelse med regionaliseringen af Sundhedsvæsenet vil landets 16 sundhedsdistrikter blive omlagt til 5 regioner.

Finansudvalget skal **opfordre** Sundhedsudvalget til at vurdere disse regionaliseringsplaner grundigt, således at det så vidt muligt sikres, at regionaliseringen vil medføre en reel forbedring af strukturen i Sundhedsvæsenet.

Hovedkonto 34.12.03 Fællesudgifter, evakueringer m.v.

Udbygningen af telemedicin til en reelt landsdækkende service forventes angiveligt afsluttet i 2010 (Spg. 9.11). Herefter vil 95 procent af befolkningen have adgang til telemedicin. Sundhedsvæsenet har forhåbninger om, at udbygningen af telemedicin vil kunne begrænse antallet af de dyre evakueringer til fordel for mere ordinær patienttransport. Finansudvalget deler disse forhåbninger.

Hovedkonto 34.12.05 Landsapotek

Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 9.12), at 5-10 procent af de årgange, som tilbydes vaccination mod HPV-virus, har afslået at tage imod vaccinationen. Dette må anses som bekymrende, da vaccinen beskytter mod så alvorlige lidelser som livmoderhalskræft og flere andre kræftformer i kønsorganerne. Ifølge Sundhedsstyrelsen anses vaccinen som endog meget sikker, og der er givet over 30 mio. doser af den. Der synes således ikke at være grund til at nære uro for bivirkninger ved vaccinen. Det er derfor bekymrende, at mange afslår vaccinen, hvorved de kan viderebringe smitte med HPV-virus til andre ubeskyttede.

Der synes på denne baggrund at være behov for en særlig oplysningsindsats. Eventuelt kunne det overvejes at gøre vaccinationen obligatorisk m.h.p. at sikre det bedst mulige udbytte af bevillingen og samtidig begrænse udgifterne til kræftbehandling fremover.

Hovedkonto 34.13.01 Sundhedsdistrikterne, tandlægedistrikterne

Det daværende Landsstyre oplyste i 2007 overfor det daværende Finansudvalg, at der var indgået en aftale med detailhandlen, således at der kun ville blive solgt husholdningssalt tilsat fluor i Grønland.

Finansudvalget har imidlertid konstateret, at den oprindelige tidsplan er blevet forskubbet. Der er således endnu ikke indgået en endelig aftale på området. Dette må anses som beklageligt. Finansudvalget gentager på denne baggrund sin **henstilling** fra 2007 m.h.p. at fremme den snarlige færdiggørelse af dette vigtige arbejde.

2.5. Aktivitetsområde 40 Naalakkersuisutmedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

På baggrund af Finansudvalgets spørgsmål til FFL10, jfr. bilag A, har Udvalget modtaget en henvendelse fra Kultur- og Uddannelsesudvalget. I henvendelsen udtrykker Kultur- og Uddannelsesudvalget sin opbakning til Finansudvalgets spørgsmål og tilkendegivelser, ligesom der fremsættes en række afklarende spørgsmål indenfor udvalgets ressortområde. Finansudvalget skal benytte lejligheden til at kvittere for Kultur- og Uddannelsesudvalgets engagement i arbejdet med at fremme en økonomisk mere bæredygtig finanslov. Kultur- og Uddannelsesudvalgets henvendelse og Naalakkersuisuts besvarelse er begge vedlagt under bilag I.

2008-problematikken

Finansudvalget har fulgt op på problematikken omkring ”den dobbelte årgang”, som forlod folkeskolen i 2008 (Spg. 10.1). Ved ”den dobbelte årgang” forstås (med Naalakkersuisuts definition) personer, som er født i 1991 og 1992, og som forlod folkeskolen i juni 2008. Udvalgets interesse for sagen skal bl.a. ses på baggrund af, at flere forskellige Finansudvalg igennem årene har søgt at forebygge og begrænse de problemer, som helt naturligt følger af, at 2 ungdomsårgange på én gang skal videre ud i uddannelsessystemet. Udfordringen har været at sikre de to ungdomsårgange en reel uddannelsesmulighed, uden samtidig at gennemføre en udvidelse af henholdsvis undervisningsinstitutionernes bygninger og det administrative apparat, som der ikke længere vil være brug for, når dobbeltårgangen først er sluset igennem systemet.

Om denne problemstilling skrev det tidligere Finansudvalg i sin betænkning om sidste års finanslovsforslag bl.a. således:

”... Det er Finansudvalgets samlede vurdering af hele 2008-problematikken, at der består en væsentlig risiko for, at dele af de to ungdomsårgange, som forlader folkeskolen i august 2008, vil blive tabt for uddannelsessystemet. I særlig fare er i sagens natur den mest resourcesvage del af ungdomsårgangene. Det er samtidig denne andel af de unge, som det bliver sværest senere at få tilbage i uddannelsessystemet.”

Finansudvalget har i år bedt om en opgørelse over, hvorledes den dobbelte årgang indtil videre har fordelt sig i fh.t. relevante kriterier såsom uddannelser, arbejdsløshed etc. Naalakkersuisuts besvarelse kan ikke betegnes som fyldestgørende, men den giver dog et vist indblik i sagen.

Naalakkersuisut har oplyst, at den dobbelte årgang består af i alt 1661 personer, fordelt nogenlunde ligeligt på personer født i 1991 og 1992.⁸

Disse 1661 personer fordeler sig iflg. Naalakkersuisuts oplysninger således:

⁸ Dette svarer til det samlede antal 16- og 17-årige pr 1. januar 2009 iflg. GS statistikbank. Iflg. GS udgjorde fødselstallene for 1991- og 1992-årgangen henholdsvis 1192 og 1237 personer, svarende til i alt 2429 personer.

- 699 personer, svarende til 42 procent, i gang med en studieforberevende eller erhvervsfaglig grunduddannelse eller på efterskole.
- 962 personer, svarende til 58 procent, er ikke i gang med en uddannelse.

Naalakkersuisuts opgørelse fortæller desværre intet om udviklingen i forhold til de forrige ungdomsårgange. Det er således ikke muligt, at danne sig et billede af, om udviklingen går den rigtige eller forkerte vej. Derudover oplyses heller intet om, hvad gruppen på 962 personer, som ikke er i uddannelse, foretager sig. Særligt fremgår det ikke, hvorvidt disse personer er arbejdsløse, i arbejde eller selverhvervende (fiskere eller fangere).

Det overordnede indtryk af Naalakkersuisuts svar er desværre, at der ikke eksisterer et samlet overblik over ”den dobbelte årgang”. Dette er ikke godt nok. Udvalget skal derfor **anmode** om en fornyet, samlet, besvarelse af sit spørgsmål. I besvarelsen forventes også at indgå de øvrige relevante kriterier, såsom arbejdsløshed, som Udvalget anførte i sit oprindelige spørgsmål.

Målet for den ekstraordinære uddannelsesindsats er som bekendt, at 2/3 af arbejdsstyrken i 2020 skal have en kompetencegivende uddannelse. Dette mål kan ikke nås, med mindre andelen af ungdomsårgangene, der efter folkeskolen går videre i uddannelsessystemet, forøges *væsentligt* i fh.t. de 42 procent af ”den dobbelte årgang”, som indtil nu er gået i gang med en studieforberevende uddannelse eller på efterskole.

Finansudvalget **henstiller** på denne baggrund, at Naalakkersuisut tilvejebringer et klart overblik over status for den dobbelte årgangs videre vej ud på arbejdsmarkedet og ud i uddannelsessystemet, således at der kan foretages en egentlig evaluering af den med dobbeltårgangen forbundne hidtidige indsats.

Organisationsændring af KIIIN

Finansudvalget har anmodet om fremsendelse af det oprindelige reelle beslutningsgrundlag for erhvervsuddannelsernes tilbageflytning til KIIIN fra det daværende Departement for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser (Spg. 10.2).

Naalakkersuisut har afgivet følgende svar:

”Der skal henvises til tidligere landsstyremedlem for Finanser og Udenrigsanliggendes skrivelse af 29. september 2009 til Finansudvalget vedrørende ”Tillægsbevillingsansøgning vedrørende tekniske røkonomier for 2009 og frem som følge af ressortaftale mellem Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked og Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke. ...”.

Det skal oplyses, at tidligere landsstyreformands beslutning om ressortomlægning blev konfirmeret ved landsstyremøde 28. november 2008, jf. referat for landsstyremøder nr. 264/2008.”

Naalakkersuisuts besvarelse er desværre ganske uanvendelig. Finansudvalget skal således bemærke følgende:

1. Den bevillingsansøgning der henvises til i det ovenfor citerede 1. afsnit er ikke fra den 29. september 2009, men derimod fra den 10. december 2008 (Finansudvalgets sag 08-395). Finansudvalget traf i øvrigt ikke beslutning i nævnte bevillingssag, da den ansås at falde udenfor udvalgets kompetenceområde.
2. Den nævnte bevillingssag vedrører ganske vist konkrete bevillingsændringer på baggrund af ressortændringen, men om baggrunden for ressortændringen oplyses i ansøgningen alene, at

den skete på baggrund af den daværende landsstyreformands beslutning i uge 42. Der fremgår således *intet* om *baggrunden* for ressortændringen.

3. Af det for offentligheden tilgængelige referat fra landsstyremødet den 28. november 2008 fremgår alene, at Landsstyret på mødet godkendte en række bevillingsændringer som følge af ressortændringen.⁹ Der fremgår således *intet* om *baggrunden* for ressortændringen.

Det må således konstateres, at Finansudvalgets spørgsmål ikke er blevet besvaret. Udvalget skal derfor på ny **anmode** om en besvarelse. Udvalget forventer denne gang en reel og fyldestgørende besvarelse.

Hovedkonto 40.01.08 Sektorprogram for uddannelse samt den ekstraordinære uddannelsesindsats
Naalakkersuisut har oplyst, at der forventes at foreligge en afrapportering omkring status på den ekstraordinære uddannelsesindsats inden 2. behandlingen af FFL2010. Finansudvalget har set frem til denne afrapportering, da den dels anses at udgøre et væsentligt element i den løbende nødvendige evaluering af uddannelsesindsatsen, og dels på baggrund af Naalakkersuisuts ufuldstændige besvarelse af udvalgets spørgsmål ovenfor vedr. 2008-problematikken.

På tidspunktet for betækningsafgivelsen er denne afrapportering imidlertid endnu ikke omdelt. Finansudvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at tilsikre den rettidige fremdrift i dette vigtige arbejde. Udvalget skal samtidig påpege, at det er væsentligt, at der af evalueringen klart fremgår samlede resultater fordelt over hele perioden for uddannelsesindsatsen m.h.p. at vurdere indsatsen over tid. Dette bør tillige fremgå i form, som gør det muligt at sammenligne resultaterne af indsatsen med de investerede midler.

Hovedkonto 40.02.01 Uddannelses- og kollegieforvaltningen

Finansudvalget har erfaret, at KAF ikke tildeler kollegieværelser til borgere, som har boet i Nuuk i *mere* end 3 år, samtidig med at Sermersooq Kommune ikke tildeler kollegieværelser til borgere, som har boet i Nuuk i *mindre* end 5 år. Hermed falder en gruppe ”imellem to stole.” Udvalget har anmodet Naalakkersuisut om en vurdering af denne sag. Naalakkersuisut har oplyst (Spg. 10.5), at man har kendskab til problemstillingen, og at der er nedsat en arbejdsgruppe, som vil anbefale en anden fordelingsmodel for kollegierne i Nuuk. Naalakkersuisut har derudover henvist til en række kollegiebyggerier i Nuuk.

Finansudvalget finder Naalakkersuisuts besvarelse uklar. Udvalget må imidlertid forstå besvarelsen således, at Naalakkersuisut snarest påregner at ændre tildelingskriterierne for kollegiepladser i Nuuk. Udvalget finder dette nødvendigt og hensigtsmæssigt.

Hovedkonto 40.10.05 Villads Villadsenip Efterskolia

Finansudvalget er orienteret om, at efterskolen har økonomiske problemer. Udvalget er dog ikke nærmere bekendt med baggrunden for disse problemer. Udvalget konstaterer imidlertid, at efterskolen er en selvejende institution, og at efterskolen derfor selv har det fulde ansvar for at styre sine udgifter indenfor rammerne af de indtægter, som den oppebærer via forældrebetaling og tilskud via finansloven. Finansudvalget har fuld tillid til, at skolen og dens leder og bestyrelse formår at løfte denne opgave - også i en eventuelt besværlig opstarts- eller overgangsperiode. Ligeledes har Udvalget tillid til, at Naalakkersuisut vil løfte sin tilsynsforpligtelse overfor skolen

⁹ http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Referat_fra_landsstyret/Referat_fra_Landsstyret/2009/02/28_11_08.aspx

med omtanke, og herunder bidrage med den faglige hjælp og rådgivning, som skolen måtte have behov for m.h.p. at sikre en effektiv daglig økonomistyring.

Hovedkonto 40.10.10 Selvstyrets Skoler

Det konstateres, at stillingen som underviser ved Herstedvester har stået ubesat igennem flere år (Spg. 10.9). Finansudvalget skal **opfordre** Lovudvalget til at undersøge baggrunden for denne problemstilling nærmere.

Hovedkonto 40.10.15 Skolemad

Det fremgår af Naalakkersuisuts besvarelse af spg. 10.11, at skolemadsordningen kun er slået delvist igennem. Særligt bemærkelsesværdigt er ikke mindst, at ingen af byerne i Qaasuitsup Kommunia ønsker at være tilknyttet ordningen. Ligeledes er søgningen fra byerne i Sydgrønland begrænset. Finansudvalget skal derfor **opfordre** Kultur- og Uddannelsesudvalget til inden 3. behandlingen af finanslovsforslaget at vurdere, om det vil være forsvarligt at fjerne dele af den ansøgte bevilling i 2010 m.h.p. at begrænse finanslovsforslagets underskud.

Hovedkonto 40.12.34 GU-skolerne

Naalakkersuisut har oplyst, at udgifterne ved gymnasireformen holdes indenfor allerede givne bevillinger. Finansudvalget finder dette nødvendigt og tilfredsstillende.

Udvalget har derudover forespurgt Naalakkersuisut om, hvorledes det sikres, at det faglige niveau på GU højnes som følge af GU-reformen, idet Udvalget samtidig har understreget, at det er vigtigere at hæve det faglige niveau end at forankre bestemte kulturelle eller ideologiske forestillinger i gymnasieskolen. Naalakkersuisut har udtrykt sin enighed i dette, idet Naalakkersuisut samtidig har oplyst, at målet med reformen netop er at hæve det faglige niveau på alle gymnasiale uddannelser.

Finansudvalget skal **opfordre** Kultur- og Uddannelsesudvalget til at fastholde fokus på GU-reformen, således at det sikres, at reformens mål om højnelse af det faglige niveau fastholdes igennem hele processen.

Hovedkonto 40.90.02 Tilskud til de grønlandske huse

Naalakkersuisut har oplyst, at det samlede antal studerende på (fuldtids) uddannelser udenfor Grønland ikke er steget igennem de seneste 4-5 år. Denne oplysning giver muligvis anledning til bekymring. Ganske vist er det kun få år siden, at den ekstraordinære uddannelsesindsats gik i gang, men det stærkt øgede fokus på uddannelse burde alligevel kunne aflæses i form af en (begrænset) forøgelse i antallet af studerende. På det foreliggende grundlag er det imidlertid ikke muligt at vurdere sagen nærmere. Udvalget vil efter behov vende tilbage til sagen, når den seneste afrapportering om uddannelsesindsatsen er omdelt.

Hovedkonto 40.90.08 EDB i uddannelsessystemet

Naalakkersuisut har oplyst, at ATTAT-nettet af økonomiske årsager har lukket for visse sociale tjenester, såsom Arto, Facebook og Messenger. Dette har ifølge Naalakkersuisut samtidig den positive bivirkning, at disse tjenester ikke kan misbruges af pædofile til at komme i kontakt med mindreårige studerende og skoleelever. (Spg. 10.15) Naalakkersuisut har imidlertid fremsat et ændringsforslag (Nr. 91), som tilfører øgede midler til bevillingen, hvorefter der angiveligt vil blive åbnet for diverse sociale tjenester. Det er Finansudvalget **meget klare forventning**, at

Naalakkersuisut vil udvise rettidig omhu m.h.p. at sikre adgangen til disse sociale netværk mod misbrug fra pædofile. Naalakkersuisuts bekræftelse imødeses i svarnotatet til 2. behandlingen af finanslovsforslaget.

Hovedkonto 40.90.12 Radio- og Tv-nævnet

Finansudvalget skal **opfordre** Kultur- og Uddannelsesudvalget til snarest at vurdere behovet for nærværende bevilling. Såfremt udvalget måtte anse, at Radio- og Tv-nævnets aktiviteter ikke nødvendiggør eller retfærdiggør den fortsatte opretholdelse af en bevilling på finansloven, skal Finansudvalget anmode om oplysninger desangående i så god tid som muligt inden Inatsisartuts 3. behandling af finanslovsforslaget. (Spg. 10.16)

Hovedkonto 40.91.05 Renoveringsuddannelser

Naalakkersuisut har indarbejdet en besparelse på 2 mio. kr. på denne hovedkonto særligt m.h.p. at berostille kurser på mine- og entreprenørområdet. Naalakkersuisut har oplyst, at behovet for arbejdskraft på disse områder er begrænset lige nu under finanskrisen, og at disse kurser vil kunne genoptages med kort varsel, når finanskrisen er løjet af. (Spg. 10.19)

Finansudvalget kan med nogen tøven acceptere dette. Udvalget finder dog, at det bør sikres, at den fornødne undervisningskapacitet fastholdes, således at kurserne kan genoptages, uden at man skal starte helt forfra.

Finansudvalget skal derudover **opfordre** Kultur- og Uddannelsesudvalget til at vurdere, om det vil være muligt og hensigtsmæssigt, at hjemtage en øget andel af uddannelserne på dette område.

Hovedkonto 40.91.08 Institutioner under erhvervsuddannelserne

Naalakkersuisut har oplyst, at skipperuddannelserne flyttes til Danmark. Baggrunden for flytningen ses i det meget store fald i antallet af dimittender fra uddannelserne igennem de senere år. Faldet kan muligvis til dels tilskrives uddannelsernes flytning til Paamiut fra Nuuk (Spg. 10.21).

Skipperuddannelserne var en af de første uddannelser, som blev hjemtaget til Grønland efter indførslen af hjemmestyret. Det må derfor anses som ærgerligt, at det bliver den første uddannelse, som tilbageføres til Danmark efter indførslen af Selvstyret. Finansudvalget skal **opfordre** Kultur- og Uddannelsesudvalget til at undersøge, om det vil være muligt at genetablere et elevgrundlag for skolen ved at flytte den tilbage til Nuuk eller til en anden af landets større byer.

Hovedkonto 40.92.11 Kunstsikolen

Det erfares, at planerne om sammenlægning af kunstsikolen og designsikolen ikke længere eksisterer. Angiveligt undersøges mulighederne for etablering af en kunsthåndværkerskole i stedet. Finansudvalget skal opfordre til, at en sådan skole så vidt muligt oprettes i regi af en anden institution m.h.p. at begrænse de smådriftsulemper, som uværligt følger af mange små og sårbare institutioner. Udvalget forventer derudover meget klart, at Naalakkersuisut sørger for at sikre og genanvende det inventar og udstyr, som oprindeligt blev købt til designsikolen, da den i sin tid påregnedes oprettet i regi af kvindehøjskolen i Sisimiut.

Hovedkonto 40.92.13 Universitetsparken, Ilimmarfik

Finansudvalget har anmodet om, at fordelingen af den på nærværende hovedkonto afsatte bevilling på Ilimmarfiks enkelte institutter atter synliggøres på finansloven. Dette væsentlige aktivitetstal har således været medtaget i både FL2008 og FL2009. Imidlertid er det udtaget fra FFL10.

Naalakkersuisut har imidlertid oplyst, at det fremgår af universitetsloven (Inatsisartutlov nr. 19 af 19. november 2007), at det er universitetets bestyrelse, som har ansvaret for fordelingen af midler på universitetets budget, herunder for fordelingen på de enkelte institutter. Naalakkersuisut har på denne baggrund ikke set sig i stand til at efterkomme udvalgets anmodning.

Finansudvalget kan ikke godkende Naalakkersuisuts vurdering af sagen. Udvalget skal således påpege, at universitetsloven trådte i kraft den 1. januar 2008, hvorfor i hvert fald finansloven for 2009 blev vedtaget på et tidspunkt, hvor universitetsloven var gældende. Dette ansås på daværende tidspunkt ikke som en begrænsning i fh.t. den for offentligheden nødvendige og ønskelige synliggørelse af fordelingen af bevillingen på Ilimmarfiks institutter. Det fremstår på ingen måde klart, hvorfor nævnte lovgivning skulle udgøre en begrænsning netop i år.

Finanslovens bevillinger gives jfr. Budgetlovens § 4, stk. 2, på hovedkontoniveau. Af samme grund ses optagelsen af det ønskede aktivitetstal ikke at begrænse bestyrelsens lovgivne autonomi, idet bestyrelsen naturligvis efterfølgende har mulighed for at udøve sin beslutningskompetence uafhængigt af aktivitetstallene på finanslovens budgetbidrag, så længe den samlede bevilling i øvrigt overholdes.

Der ses derudover ingen saglig grund til, at bestyrelsen (Og for den sags skyld Naalakkersuisut) ikke skulle ønske at efterkomme et behov hos landets bevilgende myndighed om indsigt i anvendelsen af ikke ganske uvæsentlige offentlige midler. Tværtimod vil bestyrelsen utvivlsomt anse det som fordelagtigt, at kunne demonstrere overblik og styringsevner i fh.t. den bevilgende myndighed og ikke mindst i fh.t. offentligheden.

Finansudvalget skal på denne baggrund **henstille**, at Naalakkersuisut fremsætter et ændringsforslag til 3. behandlingen af finanslovsforslaget, således at der på budgetbidraget til hovedkonto 40.92.13 Universitetsparken, Ilimmarfik atter medtages aktivitetstal, der viser fordelingen af bevillingen på Ilimmarfiks institutter.

Det skal supplerende bemærkes, at Inatsisartuts Kultur- og Uddannelsesudvalg har udtrykt sin opbakning bag Finansudvalgets synspunkt i denne sag, jfr. bilag I.

Hovedkonto 40.94.10 Tilskud til grønlandske aviser og NCB-afgifter

Finansudvalget har i regi af Kultur- og Uddannelsesudvalget deltaget i et foretræde fra aviserne Sermitsiaq og AG. Aviserne ønskede på foretrædet at gøre opmærksom på den alvorlige økonomiske situation, der ansås at følge af Tele Greenlands ophævelse af den særligt favorable portotakst for aviser. (Den indirekte avisportostøtte, også betegnet som den særlige avisporto). Udvalget har derudover haft lejlighed til at overvære et samråd, også i regi af Kultur- og Uddannelsesudvalget, med Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik om sagen.

Finansudvalget har ikke taget stilling til sagen om ophævelsen af den særlige avisporto via Tele Greenland, eftersom sagen ikke umiddelbart har sammenhæng med finanslovsforslagets bevillinger. Såfremt Udvalget måtte modtage en indstilling om oprettelse af bevilling samt et hertil hørende forslag til finansiering fra Kultur- og Uddannelsesudvalget vil udvalget dog vurdere sagen.

Hovedkonto 40.94.13 Tilskud til idræt

Finansudvalget har opfordret Naalakkersuisut til fortsat at have fokus på, at det offentlige idrætstilskud bruges til idræt og ikke til administration, lønninger, rejser og repræsentation i GIF eller idrættens specialforbund. Udvalget har i tilknytning hertil opfordret til, at egentlige målbare krav herom indarbejdes i Naalakkersuisuts resultatkontrakt med GIF.

Naalakkersuisut har til dette svar, at det fremgår af resultatkontrakten, at GIF skal administrere de offentlige midler med sparsommelighed, og at GIF har oplyst, at administrationsomkostningerne i 2008 var på 18,75 procent af udgifterne.

Udvalget anser det som positivt, at GIF har formået at nedbringe administrationsomkostningerne fra 40 procent af bevillingen (Jfr. det tidligere Finansudvalgs betænkning til 2. behandlingen af FFL08) til 18,75 procent. Udvalget kan dog ikke undlade at notere sig, at Naalakkersuisut tilsyneladende blot viderebringer denne oplysning fra GIF *uden* at forholde sig til, bekræfte eller på anden vis validere den. Udvalget har imidlertid tillid til, at Naalakkersuisut ikke uden eksplicit forbehold ville vælge at videregive en oplysning, som måtte anses som potentielt urigtig eller vildledende, idet ansvaret for en sådan videregivelse i sagens natur falder tilbage på det ressortansvarlige Naalakkersuisutmedlem.

Udvalget har derudover opfordret Naalakkersuisut til at opprioritere støtten til direkte idrætsudøvelse. Naalakkersuisut har tilkendegivet sin velvilje til at søge yderligere midler afsat til formålet i kommende finanslove, hvilket udvalget anser som meget positivt. (Spg. 10.30)

Udvalget skal endelig **anmode** Naalakkersuisut om snarest at fremsende seneste årsrapport fra GIF. Fremsendelsen bedes ledsaget af Naalakkersuisuts kommentarer til årsrapporten.

Hovedkonto 40.94.14 Tilskud til landsdækkende børne- og ungdomsorganisationer

Finansudvalget har opfordret Naalakkersuisut til at overveje, om det fortsat er relevant at yde støtte til Sorlak og Spejderkorpsen i det hidtidige omfang. Naalakkersuisut har til dette svar, at nævnte organisationer anses at udføre et stort og nyttigt arbejde. Iflg. besvarelsen giver organisationernes foreløbige regnskaber imidlertid anledning til en række kritiske bemærkninger, hvorfor de er indkaldt til møder desangående. (Spg. 10.31)

Finansudvalget må forstå dette således, at Naalakkersuisut foreløbigt ikke er fuldt ud afklaret omkring behovet for fortsat at opretholde det nuværende bevillingsniveau. Udvalget tager foreløbigt dette til efterretning, idet Udvalget dog forventer, at Naalakkersuisuts gennemgang af organisationernes regnskaber søges fremskyndet, således at et eventuelt ændringsforslag kan nå at blive fremsat i god tid inden 3. behandlingen af finanslovsforslaget.

Hovedkonto 40.94.18 Grønlands Kulturhus Katuaq

Finansudvalget har opfordret Naalakkersuisut til at medtage krav om radio- og TV-transmissioner fra Katuaq i den kommende resultatkontrakt med KNR. Naalakkersuisut har indvilget i dette, hvilket Udvalget anser som positivt. (Spg. 10.33)

Formålsskonto 40.97 Kirken

Finansudvalget har ved flere lejligheder drøftet, hvorvidt den eksisterende finansiering af kirken via de årlige finanslove er tidssvarende og hensigtsmæssig. Særligt har hensynet til ligestilling af trossamfundene været anset at tale for en anderledes finansieringsordning baseret på frivillige bidrag. Udvalget har anmodet om Naalakkersuisuts kommentar til spørgsmålet.

Naalakkersuisut har henvist til, at den evangelisk-lutherske kirke iflg. grundlovens § 4 er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten. Det bør til dette dog principielt bemærkes, at folkekirkens statslige understøttelse i Danmark anses som forenelig med en frivillig betaling til kirken via kirkeskatten.

Naalakkersuisut har videre henvist til, at der er midler øremærket i bloktilskuddet fra staten til driften af kirken i Grønland. Dette er imidlertid fejlagtigt. Finansudvalget må således nødvendigvis bemærke, at bloktilskuddet er fastfrosset til et bestemt niveau med vedtagelsen af selvstyreloven. Der kan alene ske reduktion af bloktilskuddet, såfremt selvstyret opnår væsentlige råstofindtægter.

Finansudvalget tager dog ikke stilling for eller imod besparelser på området eller for omlægning af kirkens finansiering. Finansudvalget ønsker med ovenstående overvejelser først og fremmest at lægge et indledende fundament for en mere afklarende drøftelse af kirkens forhold og finansiering i forbindelse med den forventede fremsættelse af et lovforslag om kirkens forhold. Udvalget skal **anmode** Kultur- og Uddannelsesudvalget til at inddrage Finansudvalgets ovenstående overvejelser i arbejdet med nævnte lovforslag.

2.6. Aktivitetsområde 50-51 Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Udvalget har indkaldt Naalakkersuisutmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug i samråd m.h.p. at drøfte dele af Naalakkersuisuts besvarelse af Finansudvalgets indledende spørgsmål, jfr. bilag A og B. Der henvises til bilag F, hvor Naalakkersuisutmedlemmets samrådsnotat er vedlagt.

Udvalget har derudover modtaget en henvendelse fra Fiskeriudvalget, jfr. bilag G. I skrivelsen fremlægger nævnte udvalg en række overvejelser vedr. bevillingerne under nærværende område.

Finansudvalget anmodede Naalakkersuisutmedlemmet om at kommentere disse på det ovenfor nævnte samråd, hvortil også medlemmerne af Fiskeriudvalget var indbudt at deltage.

Hovedkonto 50.01.01 Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Naalakkersuisut har oplyst, at der er mange uudnyttede områder, hvor der arbejdes for at starte trofæjagt. Angiveligt ser Naalakkersuisut bl.a. gode muligheder for moskusjagt i Ilulissat-området. Udvalget ser frem til at modtage yderligere oplysninger om dette.

Hovedkonto 50.01.20 Fiskeri og Fangst

Fra nærværende hovedkonto afholdes bl.a. udgifter til forsøgsfiskerier. Jfr. aftale med EU er Grønland forpligtet årligt at afsætte 500.000 euro til forsøgsfiskeri med henblik på at fremme den biologiske forskning efter nye kommercielt interessante fiskearter samt foretage andre biologiske undersøgelser. Det ville således næppe være i harmoni med bevillingsforudsætningerne på hovedkontoen (og for den sags skyld magtfordrejningslæren), såfremt tilladelser til forsøgsfiskeri blev baseret på f.eks. opretholdelse af bestemte virksomheders arbejdspladser eller råvareforsyning. Udgifter til opretholdelse af indhandling og arbejdspladser i bygder og yderdistrikter kan udelukkende afholdes over hovedkonto 20.11.72 Særlige initiativer i visse byer og bygder.

Det er meget vigtigt, at Grønland i et og alt overholder EU aftalen, idet Grønland modtager over 300 mio. kr. årligt fra EU som en del af aftalen. Manglende overholdelse af aftalen kan risikere at besværliggøre forhandlingerne om en ny aftale. Disse forhandlinger indledes i begyndelsen af 2010. (Spg. 11.3c)

Finansudvalget har på denne baggrund anmodet om oplysninger om de forsøgsfiskerier, der indtil videre er gennemført i 2009 samt om hvilke aktører, der har gennemført disse forsøgsfiskerier (Spg. 11.4).

Naalakkersuisut har svaret således:

"Anvendelse af disse midler planlægges sammen med Grønlands Naturinstitut, der i år har anvendt midlerne til torskesurvey i Sydvestgrønland og Østgrønland, kortlægning af gydende torsk indenskærs samt undersøgelse af bifangst af hellefisk i Disko Bugten."

De i svaret anførte aktiviteter anses ikke umiddelbart i modstrid med bevillingsforudsætningerne eller med EU-aftalen, hvilket findes tilfredsstillende. Udvalget noterer sig dog, at Naalakkersuisut ikke har besvaret 2. del af udvalgets spørgsmål vedr. de udførende aktører. Naalakkersuisut **anmodes** om at fremlægge disse oplysninger i svarnotatet til 2. behandlingen af finanslovsforslaget.

Hovedkonto 50.06.50 Fiskeriudviklingspulje

Der har ikke været afsat en bevilling på denne hovedkonto siden FL2007. Dette har ikke været skønnet nødvendigt, da uforbrugte bevillinger på hovedkontoen overføres til kommende finansår. Ultimo juli 2009 henstår der iflg. Naalakkersuisutmedlemmets oplysninger omkring 23,5 mio. kr. i puljen.

Inatsisartut har på EM09 behandlet et lovforslag, der ændrer på bevillingsforudsætningerne for puljen. Finansudvalget har på denne baggrund anmodet om et udgiftsskøn over de samlede skønnede omkostninger ved en strukturtilpasning af den kystnære flåde, såfremt det skulle skabes fuld harmoni imellem flådens størrelse og det biologiske grundlag.

Naalakkersuisutmedlemmet har på et samråd, jfr. bilag F, fremlagt en grundig oversigt over udgifterne og udfordringerne ved en strukturtilpasning:

Udgifterne ved en strukturtilpasning

Baseret på GFLK's data kan Udvalget konstatere, at der henstår en ganske væsentlig udgift, såfremt den kystnære flåde skulle strukturtilpasses og moderniseres. Naalakkersuisutmedlemmet har således anslået det samlede udgiftsbehov blot ved en ophugning til at ligge omkring 85 mio. kr. Dette

estimat dækker i sagens natur ikke eventuelle udgifter til tilskud til nyanskaffelser og modernisering af fartøjer.

Særligt om hellefiskefiskeriet

Udvalget konstaterer, at Naalakkersuisutmedlemmet karakteriserer denne del af fiskerierhvervet ved et stigende antal aktører og en samtidigt faldende TAC. Naalakkersuisutmedlemmet betegner dette som uholdbart. Finansudvalget skal opfordre til, at Naalakkersuisut iværksætter konkrete tiltag m.h.p. at nedbringe mængden af aktører og fartøjer i dette fiskeri, således at der fremkommer en højere grad af harmoni imellem ressourcegrundlag og fiskeriindsats.

Særligt om Rejefiskeriet

Naalakkersuisutmedlemmet har oplyst, at gennemsnitsalderen for denne del af den kystnære flåde er på 24 år. Dette er ganske højt. Indenfor en overskuelig årrække må den kystnære rejeflåde derfor, i lighed med andre dele af det kystnære flådesegment, vurderes at skulle udfases. Der er dog ikke afsat midler til et sådant tiltag, og udgifterne hermed kendes ikke. Det kan således ikke afvises, at en hensigtsmæssig model for en strukturtilpasning af det kystnære rejefiskeri kunne være den strukturtilpasning, der blev gennemført i 1990'erne i det havgående fiskeri, hvor mere velkonsoliderede rederier reelt påtog sig denne forpligtelse via opkøb af mere urentable rederier. Udvalget må ligeledes i den forbindelse henvise til de strategiske overvejelser, som Fiskerikommissionen fremkom med i sin betænkning, om de langsigtede perspektiver for den kystnære flådekomponent. Udvalget finder det positivt, at Naalakkersuisut på baggrund af denne udredning har igangsat et analysearbejde om fiskerierhvervets fremtid. Det er Udvalgets forventning, at Naalakkersuisut i det kommende analysearbejde også vurderer, hvorledes en strukturtilpasning af den kystnære rejeflåde alternativt kan realiseres ved privat initiativ fra rederierne uden i for voldsomt omfang at belaste Landskassen.

Særligt om Krabbefiskeriet

Udvalget har noteret sig, at Naalakkersuisutmedlemmet anfører, at der er udstedt et stigende antal licenser indenfor krabbefiskeriet i 2008 og 2009 på trods af, at TAC'en er næsten halveret i samme periode. Udvalget finder, at den beskrevne fiskeriforvaltning ikke harmonerer med bestræbelserne på at skabe et økonomisk bæredygtigt krabbefiskeri. Udvalget konstaterer derfor med tilfredshed, at Naalakkersuisutmedlemmet har signaleret, at der vil ske tilpasninger af forvaltningen af dette fiskeri i 2010.

Hovedkonto 51.01.01 Styrelsen for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Finansudvalget konstaterer med tilfredshed, at møderne i Fangstrådet i år er gennemført som telefonmøder. Udvalget skal udtrykke sin tilfredshed med denne rettidigt sparsommelige adfærd, som anses at kunne tjene som et eksempel til efterfølgelse for øvrige rådgivende organer.

Hovedkonto 51.01.04 Genetableringsstøtte

Finansudvalget har modtaget en henvendelse af Fiskeriudvalget vedr. nærværende hovedkonto, jfr. bilag G. I henvendelsen anfører Fiskeriudvalget, at det med fordel kan overvejes, at forhøje rammen for det enkelte erstatningsbeløb fra maksimalt 25.000 til maksimalt 40.000 kr. Fiskeriudvalget har anset, at dette kan ske indenfor den allerede eksisterende bevillingsramme på hovedkontoen. Finansudvalget må således lægge til grund, at det samlede antal hændelser, som der kan ydes genetableringsstøtte til, vil blive mindre, såfremt Fiskeriudvalgets forslag gennemføres. Såfremt den overordnede bevillingsramme på hovedkontoen ikke fraviges på hverken kort eller

langt sigt ser Finansudvalget imidlertid intet til hinder for, at Fiskeriudvalgets ønske imødekommes, hvilket overlades til Naalakkersuisuts vurdering og initiativ. Udvalget har dog noteret sig, at Naalakkersuisutmedlemmet på et samråd har oplyst, at en sådan ændring ikke anses som ønskelig.

Hovedkonto 51.01.06 Jagtbetjentordning

Finansudvalget har forespurgt, om det er muligt, at dække en større andel af udgifterne ved jagtbetjentordningen via et forhøjet gebyr på jagtbeviser til fritidsjægere (Spg. 11.8).

Naalakkersuisut har oplyst, at det nuværende gebyr på 50,00 kr. pr jagtbevis anses at dække udgifterne ved administrationen af jagtbeviser, og at et højere gebyr vil få karakter af en afgift.

Såfremt betalingen for fritidsjagtbeviser blev sat til 250 kr. har Naalakkersuisut vurderet, at det alt andet lige vil medføre en merindtægt for landskassen på omkring 2 mio. kr. årligt.

Hovedkonto 51.01.07 Konsulenttjenesten for Fiskere og Fangere

Der har tidligere været indarbejdet indtægter på denne hovedkonto m.h.p. at dække en andel af landskassens udgifter ved konsulenttjenesten. Disse planer synes nu opgivet.

Hovedkonto 51.02.03 Indhandlingstilskud til sælskind

Det fremgår af bevillingsforudsætningerne på hovedkontoen, at Naalakkersuisutmedlemmet kan bestemme, at indhandlingstilskuddet primært skal komme fangere i bestemte geografiske områder til gode. Naalakkersuisut har supplerende oplyst, at der i givet fald vil blive tale om at prioritere Uummannaq, Upernavik, Qaanaaq og Østgrønland.

Finansudvalget har i sine spørgsmål anmodet Naalakkersuisut om at fremsætte et ændringsforslag til tekstanmærkningen til hovedkontoen, således at rokeringen af nærværende bevilling til andre formål kræver forudgående orientering (eller evt. godkendelse) af Finansudvalget. Naalakkersuisut har svaret, at der vil blive fremsat et ændringsforslag som ønsket (Spg. 11.11). Udvalget konstaterer dog, at der ikke er fremsat et sådant ændringsforslag til 2. behandlingen. I svarnotatet til Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget bedes Naalakkersuisut derfor **bekræfte**, at et sådant ændringsforslag fremsættes til 3. behandlingen.

Udvalget konstaterer, at Naalakkersuisutmedlemmet på et samråd har tilkendegivet, at det er Naalakkersuisuts opfattelse, at der fortsat er et internationalt marked for sælskind. Naalakkersuisutmedlemmet har dog også erkendt, at dette marked er meget presset, hvorfor Naalakkersuisut qua den regionale sektorstrategi angiveligt vil arbejde på at skabe grobund for vækst for alternative projekter. Udvalget imødeser sådanne tiltag.

Hovedkonto 51.03.02 Finansieringsstøtte til landbrugserhvervet

På nærværende hovedkonto er der afsat midler til en servicekontrakt med Neqi A/S til og med 2012. Der er ikke afsat midler til nævnte formål i 2013. Finansudvalget har spurgt til baggrunden for dette (Spg. 11.12). Naalakkersuisut har oplyst, at Naalakkersuisut forventer og forudsætter, at Neqi A/S efter 2012 vil kunne drives rentabelt. Der vil således ikke være behov for midler til fortsættelse af servicekontrakten efter 2012, hvilket Finansudvalget med tilfredshed tager til efterretning.

Formålsskonto 51.07 Erhvervsstøtte

Naalakkersuisut har oplyst, at mulighederne for muslinge- og lakseopdræt (Aqua-kultur) i Grønland anses begrænsede af klimatiske årsager (Spg. 3.2). Udvalget er imidlertid bekendt med, at sådanne tiltag gennemføres i New Foundland, under klimatiske omstændigheder, der ikke anses væsentligt forskellige fra de grønlandske.

Finansudvalget skal derfor **opfordre** Erhvervsudvalget og Fiskeriudvalget til at følge op på dette spørgsmål. Undersøgelser af mulighederne for at etablere produktion af tang til fødevarebrug anses med fordel af kunne indgå i disse undersøgelser.

2.7. Aktivitetsområde 62-66 Naalakkersuisutmedlemmet for Erhverv og RåstofferHovedkonto 64.01.01 Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked

Finansudvalget har forespurgt Naalakkersuisut, om hvilke fordele og ulemper, der kunne være ved at hjemtage forvaltningen af aluminiumsprojektet fra Greenland Development A/S til forvaltningen selv (Spg. 12.4a). Der henvises til Naalakkersuisuts besvarelse, idet det alene her skal anføres, at det er Naalakkersuisuts vurdering, at den nuværende organisering af arbejdet omkring aluminiumsprojektet er den absolut bedste. Der påregnes derfor ikke ændringer af Greenland Developments arbejdsopgaver eller organisering før tidligst efter FM10, hvor Inatsisartut påregnes at tage beslutning om en ejerskabsmodel og det videre arbejde omkring aluminiumsprojektet.

Udvalget har endvidere spurgt til status for arbejdet med at smidiggøre reglerne for indførsel af grønlandske fødevarer til Danmark og resten af EU (Spg. 12.4c). Naalakkersuisut har givet følgende svar:

"I forbindelse med at smidiggøre reglerne for indførsel af fisk til DK/EU forhandles der p.t. med EU om en flytning af grænsekontrolstedet fra Aalborg Havn til Nuuk og efterfølgende også til Sisimiut. Selvstyret forventer at der sker en afklaring indenfor det næste halve år.

Hvad angår eksport af andre varer end fisk til EU fra Grønland, vurderer Selvstyret, at EU's gældende regler for import af fødevarer ikke umiddelbart er muligt at smidiggøre.

Det skal dog oplyses at processen med at smidiggøre indførsel af fisk til EU forudsætter at veterinærområdet ikke er hjemtaget. Såfremt veterinærområdet hjemstages vil grænsekontrolstedet som udgangspunkt skulle flytte tilbage til Aalborg Havn."

Finansudvalget anser særligt de i det sidste citerede afsnit anførte oplysninger som væsentlige. Disse oplysninger bør derfor indgå i Inatsisartuts kommende beslutningsgrundlag vedr. den forventede hjemtagelse af det veterinære område.

Formålsskonto 64.13 Arbejdsmarked

Finansudvalget har noteret sig, at "Arbejdsmarkedspolitisk Redegørelse" ikke, som anført af Naalakkersuisut i besvarelsen af spg. 3.12a, er omdelt til Inatsisartut. Udvalget afventer foreløbig denne redegørelse.

Der henvises derudover til det anførte om arbejdsmarkedssstatistik under hovedkonto 20.16.01 Grønlands Statistik.

Hovedkonto 64.10.17 Udviklingsstøtte til landbaserede erhverv og turisme

Finansudvalget har noteret sig, at Vestnorden Travelmart 2009 blev afholdt i København. Udvalget finder, at sådanne arrangementer med fordel bør kunne afholdes i de vestnordiske lande, hvorfor udvalget anser det som positivt, at Vestnorden Travelmart 2010 afholdes i Island.

Hovedkonto 64.10.25 Aluminiumsprojektet

Naalakkersuisut har i sin besvarelse af spg. 3.3b oplyst, at der i *driftsfasen* forventes en beskæftigelse på omkring 750 personer på aluminiumsværket. Dette naturligtvis med forbehold for, at Naalakkersuisut vælger at engagere sig endeligt i projektet på FM10. Omkring 430 personer anslås at være ufaglærte, 180 skal have en faglig grunduddannelse, 60 personer skal have mellemlange uddannelser og ca. 80 skal have videregående uddannelser.

Derudover forventes en afledt beskæftigelse særligt indenfor servicehverv, institutioner m.v. på omkring 350-400 personer.

En af de store udfordringer ved projektet er således at få flere igennem de faglige grunduddannelser.

Finansudvalget skal på denne baggrund **opfordre** Inatsisartuts udvalg vedr. aluminiumsprojektet og Kultur- og Uddannelsesudvalget om at gå aktivt ind i sagen m.h.p. at fremme de nødvendige uddannelsesinitiativ bedst muligt.

Hovedkonto 66.01.02 Råstofprojekter

Finansudvalget har modtaget en status over de seneste resultater med at tilvejebringe seismiske data. Naalakkersuisuts svar tegner et positivt billede af fremdriften på området. Der henvises til besvarelsen af spg. 12.11 under bilag B.

Naalakkersuisut har derudover oplyst, at flere mineprojekter forventer at (gen)opstarte i 2010. Det drejer sig konkret om følgende:

- "Den Sorte Engel": Bly/Zink-mine, ved Maarmorilik, der forventes at gå i drift senest 31. oktober 2010.
- "Angel Gold Mine": Guldmine, der forventes at genoptage produktion i begyndelsen af 2010.¹⁰
- "London Mining mine": Jernmine ved Isua ved Nuuk, hvor man håber på at udstede en udnyttelsestilladelse i 2010.

Finansudvalget skal udtrykke sin forhåbning til den snarlige opstart af disse mineprojekter, der skønnes at kunne tilvejebringe såvel kapital som arbejdspladser til landet. Udvalget skal i denne forbindelse ikke undlade at henvise til sine bemærkninger vedr. uddannelsen af mineentreprenører, jfr. hovedkonto 40.91.05 Renoveringsuddannelser.

2.8. Aktivitetsområde 70-73 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Udvalget har den 25. oktober 2009 afholdt samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for nærværende område. Der henvises til samrådsnotatet samt tilhørende materiale, som er vedlagt under bilag E. Der henvises derudover til betænkningens afsnit 2.10.

¹⁰ Tidligere Nalunaq Gold Mine

Hovedkonto 70.10.01 Styrelsen for boliger, infrastruktur og trafik, adm.

Naalakkersuisut har oplyst, at det er en målsætning, at reducere andelen af chefstillinger i styrelsen med mindst 25 procent. Da 1/3 af personalet i styrelsen i dag er chefer, forekommer denne målsætning hensigtsmæssig.

Hovedkonto 73.01.15 GodstransportRAB's nye skibe

Finansudvalget har stillet en række spørgsmål vedr. RAB's (Royal Arctic Bygdeservice) forventede indkøb af nye godsskibe. Udvalget har i denne forbindelse udtrykt sit principielle standpunkt i sagen således:

"Finansiering af nye bygdeskibe til godstransport [skal] så vidt muligt ... ske ved direkte brugerbetaling og med sikring af den størst mulige transparens. Krydssubsidiering må ikke finde sted. Der henvises i denne forbindelse til de strukturpolitiske planer fra årtiets begyndelse."

Naalakkersuisut har udtrykt sin fulde opbakning bag Udvalgets standpunkt, der herefter må anses at udgøre omgangspunktet for Naalakkersuisuts yderligere overvejelser i sagen.

Udvalget har med interesse noteret sig, at Naalakkersuisut foreslår skibene fuldt ud finansieret ved opkrævning af et investeringsbidrag. Herved forstås, at der ved fragtbetalingen opkræves et særskilt beløb til dækning af udgifterne ved indkøbet af skibene. Dette er således en meget transparent og direkte måde at finansiere skibene, hvilket må anses som tilfredsstillende.

I sine spørgsmål har Udvalget udtrykt uro over, at Naalakkersuisut påregner at indgå en servicekontrakt for en periode på hele 20 år med RAB. Udvalget har derfor tilkendegivet, at det må være en betingelse for indgåelsen af en så lang kontrakt, at de årlige servicekontraktbetalinger reduceres i fh.t. det foreslåede niveau. Udvalget skal i denne forbindelse ikke undlade at påpege, at RAB satte prisen for godstransport meget markant i vejret i fh.t. det niveau, der havde været gældende få år tidligere, da rederiet genoptog godstransportopgaven fra Assartuivik A/S. Det må derfor være muligt at inddrage dele af rationaliseringsgevinsten ved de nye skibe i form af en reduceret servicekontraktbetaling – ikke mindst, når der påregnes opkrævet et investeringsbidrag. Derudover har Udvalget andetsteds i betænkningen anmodet Naalakkersuisut om at pålægge de selvstyreejede aktieselskaber at indrette deres drift efter et fast rationaliseringsmål på f.eks. 2 procent årligt. Dette gælder naturligvis også RAB, som ligeledes bør pålægges løbende at effektivisere driften. Udvalget forventer, at Naalakkersuisut indarbejder dette i den kommende servicekontrakt.

Servicekontrakten bør ligeledes indrettes med en fleksibilitet, der gør, at det vil være muligt at op- og nedjustere servicemålene med en heraf følgende ændring af servicekontraktbetalingerne, således at Inatsisartut bevarer muligheden for at regulere og udvikle de overordnede rammer på også denne del af trafikområdet.

Det daværende Landsstyre oplyste i forbindelse med behandlingen af sidste års finanslovsforslag, at den interne godstransport ville blive sendt i udbud, inden der blev indgået en ny servicekontrakt. Det forventes, at de ovenfor anførte tilkendegivelser indarbejdes i udbudsmaterialet og de efterfølgende forhandlinger.

Hovedkonto 73.02.02 Havnevedligehold

Naalakkersuisut har oplyst, at der eksisterer et skønnet vedligeholdelseefterslæb på havnene på omkring 80 mio. kr. (Spg. 13.8). Finansudvalget finder dette store efterslæb urovækkende, ikke mindst set i lyset af den store rolle som havnene spiller i gods- og passagertrafikken.

Finansudvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at søge at frigøre midler til at indhente dette efterslæb på de kommende års finanslove. Udvalget skal ligeledes **opfordre** Infrastruktur- og Boligudvalget til at forfølge denne sag.

Formålsskonto 73.94 Nukissiorfiit

Finansudvalget har noteret sig, at Naalakkersuisut vurderer, at der ikke er hold i kravet mod Nukissiorfiit på 220 mio. kr. i voldgiftssagen vedr. vandkraftværket i Sydgrønland. (Spg. 3.18) Finansudvalget tager med tilfredshed denne oplysning til efterretning. Udvalget skal **anmode** om uden ophold at modtage en orientering om sagen, så snart den er afgjort.

Udvalget har ligeledes noteret sig, at Naalakkersuisut vurderer, at den særlige rabat på el og vand til fiskeindustrien, hvorefter fiskeindustrien betaler under halvdelen af kostprisen for el og vand, ikke anses at udgøre en urimelig forskelsbehandling i fh.t. andre kunder hos Nukissiorfiit (Spg. 13.9).

Udvalget tager umiddelbart dette til efterretning. Udvalget finder dog samtidig lejlighed til at overveje, om det er på langt sigt er hensigtsmæssigt at opretholde en prisstruktur, hvorefter fiskeindustrien betaler mindre end kostprisen for el og vand. Denne subsidiering af fiskeindustrien kan muligvis anses hensigtsmæssig i lyset af de politiske ønsker om at opretholde arbejdspladser indenfor fiskerierhvervet og tilgrænsende sektorer. Det er ligeledes tænkeligt, at adgang til billig el og vand er en forudsætning for at opretholde en konkurrencedygtig fiskeindustri i Grønland. Imidlertid medfører den høje grad af subsidiering også en uhensigtsmæssig incitamentsstruktur. Således begrænser den billige adgang til el og vand fiskeindustriens incitament til at begrænse forbruget af disse ressourcer. Ligeledes medfører subsidieringen en risiko for, at nye fiskeindustrier placeres på steder, hvor det ud fra en samlet samfundsmæssig betragtning ikke er hensigtsmæssigt at etablere produktion.

Dette kunne derfor principielt overvejes, at omlægge dele af fiskeindustriens subsidier, således at subsidierne f.eks. blev givet i form af støtte til implementeringen af el og vandsparende teknologi. I konkrete tilfælde kunne det f.eks. aftales med en virksomhed, at Selvstyret betalte for installationen af el- og vandbesparende produktionsudstyr som modydelse for en nedsættelse af virksomhedens rabat på el og vand. Nedsættelsen af virksomhedens rabat skulle i givet fald udmåles således, at virksomhedens resultat på bundlinjen forblev uændret som følge af tiltaget. Samtidig ville samfundet opnå besparelser i form af en begrænsning af Nukissiorfiits produktionsomkostninger. Finansudvalget skal **opfordre** Naalakkersuisut til at overveje, hvorvidt et sådant tiltag kunne udgøre et eget element i de generelle bestræbelser hen imod mere kostægte priser.

2.9. Aktivitetsområde 77 Naalakkersuisutmedlemmet for Indenrigsanliggender

Formålsskonto 77.05 Miljø og Natur

Affaldshandlingsplanen

Det har jfr. Naalakkersuisuts besvarelse af Finansudvalgets spg. 7.5 ikke været muligt for Naalakkersuisut at finde finansiering til igangsættelse af affaldshandlingsplanen. Særligt har det ikke været muligt at nå til enighed med kommunerne om kommunal medfinansiering.

Finansudvalget har i denne forbindelse modtaget en henvendelse fra Frednings- og Miljøudvalget. Henvendelsen af vedlagt som bilag H.

Miljø- og Fredningsudvalget opfordrer i henvendelsen til, at der søges frigjort midler til igangsættelsen af affaldshandlingsplanen. Nævnte udvalg anser det således som politisk og miljømæssigt uholdbart, at affaldshandlingsplanen fortsat ikke er indprioriteret i finanslovsforslaget. Udvalget har ligeledes ønsket en afdækning af konsekvenserne ved ikke at påbegynde implementeringen af planen.

Finansudvalget skal udtrykke sin sympati med Frednings- og Miljøudvalgets henvendelse. Finansudvalget finder ligeledes, at det er nødvendigt, at der snarest afsættes midler til en begyndende implementering af affaldshandlingsplanen, eller i det mindste til enkelte dele heraf.

Inatsisartut drøftede for et år siden (EM08/120) en redegørelse om affaldshandlingsplanen. Det fremgår af redegørelsen, at affaldshandlingsplanen opererer med investeringer på 132,0 mio. fordelt over en fireårig såkaldt planperiode (2010-2013). I samme periode påregnes der merudgifter til drift og administration. Disse er anslået til at stige fra ca. 4 mio. kr./år i 2010 til ca. 24 mio. kr./år i 2013.

Planen opererer herefter med en 8-årig såkaldt perspektiveringsperiode (2014-2021). I løbet af denne periode forventes gennemført offentlige investeringer på 267 mio. kr. Drifts- og administrationsomkostningerne forventes at stige fra ca. 32 mio. kr./år i 2014 til ca. 75 mio. kr./år i 2021.

I den aktuelle meget anstrengte økonomiske situation, hvor der opereres med underskud på finansloven, må Finansudvalget med beklagelse konstatere, at det for nuværende næppe lader sig gøre at frigøre sådanne midler til den fulde igangsætning af affaldshandlingsplanen. Udvalget finder dog samtidig, at det ikke er holdbart, at affaldshandlingsplanens implementering udskydes år efter år. Udvalget skal derfor **henstille**, at Naalakkersuisut søger affaldshandlingsplanen indprioriteret i finansloven, så snart der kan frigøres midler hertil, eller tager initiativ til en alternativ tidsramme for planens gennemførelse.

Hovedkonto 77.02.01 Tilsynsrådet for Kommunerne

Finansudvalget har anmodet Naalakkersuisut om oplysninger vedrørende de økonomiske dispositioner, som den tidligere kommunalbestyrelse i Narsaq gennemførte umiddelbart forinden kommunesammenlægningen, idet Finansudvalget særligt har ønsket oplyst, om der påregnes gjort et ansvar gældende over for nogen i denne forbindelse (Spg. 14.2).

Naalakkersuisut har oplyst, at Tilsynsrådet har udtalt alvorlig kritik af den skete kassetømning. Kassetømningen konstateres således at være en overtrædelse af bestemmelsen i § 20 i landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den offentlige sektor.

Naalakkersuisut har supplerende oplyst, at Tilsynsrådet ikke agter at foretage sig yderligere i sagen.

Finansudvalget har i denne forbindelse noteret sig kapitel 9 i Landstingslov nr. 14 af 5. december 2008 om den kommunale styrelse (Styrelsesloven). Der er nævnte kapitel fastlagt bestemmelser om sanktion og erstatning. Der henvises særligt, men ikke alene, til § 69, stk. 2, og § 71, stk. 1.

Da hverken Tilsynsrådets skrivelse, som Finansudvalget har modtaget i kopi, eller Naalakkersuisuts svar til Finansudvalget indeholder nogen form for begrundelse eller nærmere overvejelser om sanktioner og erstatning, finder Udvalget anledning til at fremsætte følgende supplerende spørgsmål:

- 1) Ville Tilsynsrådet have kunnet bringe en af de ovenfor anførte bestemmelser, eller andre ansvarsbestemmelser, i anvendelse i den konkrete sag?
- 2) I bekræftende fald ønskes der supplerende redegjort grundigt for, hvorfor Tilsynsrådet afstod herfra.

Finansudvalget skal **anmode** om, at modtage en særskilt skriftlig besvarelse af ovennævnte spørgsmål senest 7 dage efter afgivelsen af nærværende betænkning.

Hovedkonto 77.05.01 Miljøteknologi, drift

Finansudvalget har i sine spørgsmål anmodet Naalakkersuisut om at fremsætte et ændringsforslag til hovedkontoen m.h.p. at optage aktivitetstal på budgetbidraget. Naalakkersuisut har i sit svar accepteret dette. (Spg. 14.4b). Udvalget konstaterer dog, at der ikke er fremsat et sådant ændringsforslag til 2. behandlingen. I svarnotatet til Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget bedes Naalakkersuisut derfor **bekræfte**, at et sådant ændringsforslag fremsættes til 3. behandlingen.

2.10. Aktivitetsområde 80-89 Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Udvalget har den 25. oktober 2009 afholdt samråd med Naalakkersuisutmedlemmet for nærværende område. Der henvises til samrådsnotatet samt tilhørende materiale, som er vedlagt under bilag E.

Anlægs- og Renoveringsfonden

Alle budgetterede anlægs- og renoveringsmidler til konkrete projekter overføres til anlægs- og renoveringsfonden. Når der i et år ikke er udført de anlægsarbejder, der er bevilget, vil den budgettekniske anlægs- og renoveringsfond opsamle midler til færdiggørelse af de pågældende anlægsarbejder.

Principperne bag Anlægs- og Renoveringsfonden er nærmere beskrevet i Budgetlovens kapitel 5 og bemærkningerne hertil.

En række forskellige Finansudvalg har igennem flere år påpeget problemerne med ophobningen af midler i Anlægs- og Renoveringsfonden. Ophobningen af midler kan i et vist omfang tilskrives, at

Naalakkersuisut har været for optimistisk i sine bevillingsskøn. Der henvises til Udvalgets betænkninger til de sidste 7 års finanslove.

Naalakkersuisut oplyser, at der forventes et fald i de ophobede midler i fonden i de kommende år. Finansudvalget har noteret sig denne forventning. Udvalget er dog også opmærksomt på, at tilsvarende forventninger er fremgået af flere af de foregående finanslovsforslag.

Ved udgangen af 2008 lå der omkring 880 mio. kr. i Anlægs- og Renoveringsfonden.

En særlig faktor, der bidrager til den passive ophobning af midler, er de seneste års omfattende investeringer i privat boligbyggeri. Forretningsgangen indenfor området er i dag således, at Naalakkersuisut efter ansøgning meddeler tilsagn om lån til byggeriet, hvorefter bevillingen overføres til Anlægs- og Renoveringsfonden. Lånet udbetales først til låntager, når byggeriet er afsluttet. Imellem låntagers ansøgning og byggeriets færdiggørelse kan der i sagens natur sagtens gå flere år. Dét betyder, at det bevilgede lån i denne periode henligger passivt i Anlægs- og Renoveringsfonden. Baggrunden for, at Selvstyret henlægger det bevilgede lån i Anlægs- og Renoveringsfonden, findes i retserhvervesprincippet. Princippet indebærer, at en udgift anses for afholdt og en indtægt for modtaget, når et retsligt krav på et veldefineret beløb kan gøres gældende. For tilsagn om tilskud og udlån anses en udgift for afholdt, når Selvstyret meddeler et bindende tilsagn og derved påtager sig en forpligtelse, uanset om udbetalingen vil ske i indeværende eller et senere finansår. Det betyder, at tilsagn om privat boligbyggeri får økonomisk virkning (DAU-effekt) i det år, hvor tilsagnet gives. Dette gælder også, selvom pengene reelt først bruges måske 3 år senere. Man *kan* anse det som uhensigtsmæssigt, at midlerne på denne vis skal henligge passivt i en længere periode.

Finansudvalget **henstiller**, at der budgetteres med et *realistisk* afløb fra anlægsbevillingerne, således at der ikke bevidst ansøges om midler, som blot kommer til at ligge passivt i anlægs- og renoveringsfonden.

Ejendomsaktieselskabet Illuut A/S

Naalakkersuisut har søgt om bemyndigelse til at oprette ovennævnte ejendomsaktieselskab, jfr. ændringsforslag nr. 116 til 2. behandlingen. Ifølge finanslovsforslagets tekstanmærkninger er selskabets formål særligt er at optage realkreditlån m.h.p. at sanere Selvstyrets ejendomme (Herunder bl.a. blok P i Nuuk) og opføre og eje blandt andet nye beboelsesejendomme. Af særlig interesse påregnes selskabet involveret i optagelsen af realkreditlån m.h.p. opførelsen af alment boligbyggeri.

Illuut A/S skal ikke *administrere* Selvstyrets udlejningsejendomme, idet denne opgave fortsat forventes varetaget af A/S Boligselskabet INI.

I forbindelse med behandlingen af bevillingssag 09-436 har Finansudvalget anmodet Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik om et samråd m.h.p. en nærmere drøftelse af Illuut A/S. Der henvises til Naalakkersuisutmedlemmets samrådsnotat samt tilhørende notat om Illuut A/S, som begge er vedlagt som bilag E. Der henvises endvidere til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 116 (Ændringsforslag til tekstanmærkning nr. 9 til aktivitetsområde 80-89 Anlægs- og renoveringsområdet). Nævnte ændringsforslag er vedlagt betænkningen som bilag D. Der henvises endelig til betænkningens afsnit 4.

Der er ikke enighed i Finansudvalget om, hvorvidt Illuut A/S er en hensigtsmæssig konstruktion.

Et mindretal i Udvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, ønsker at understrege, at de naturligvis ikke har noget imod tiltag, som kan føre til flere boliger og ikke mindst sikre et reelt boligtilbud til de mindrebemidlede. Imidlertid er konstruktionen omkring selskabet Illuut A/S stadigvæk uklar, og det lader sig ikke afgøre med den fornødne sikkerhed, om konstruktionen overhovedet er lovlig. Derudover anses det ikke som forsvarligt at basere ansvaret for meget omfattende anlægsprojekter i et selskab, som end ikke er stiftet endnu.

Repræsentanten for Atassut finder herudover særligt, at der bør foreligge bedre dokumentation for lovligheden i konstruktionen, før Naalakkersuisuts indstillinger vil kunne godkendes.

Et flertal i Udvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, forudsætter, at Naalakkersuisut med den fornødne sikkerhed har afklaret og sikret, at konstruktionen omkring Illuut A/S er såvel fuldt ud lovlig som økonomisk hensigtsmæssig, således at Landskassen ikke udsættes for en uforudset risiko.

Hovedkonto 84.40.10 Kommunale skoler

Ifølge folkeskoleforordningen hører alle udgifter vedr. folkeskolens undervisning og anlæg under kommunerne. Grundet vedtagelsen af Atuarfitsialak, og de heraf afledte krav til forøgede undervisningsarealer på skolerne, samt ikke mindst grundet et større renoveringsefterslæb på området, afholdes der udgifter til en særlig renoveringsindsats for folkeskoler over nærværende hovedkonto.

Indsatsen prioriteres efter en 10-årig sektorplan. Planen er udtryk for et kompromis imellem behov, ønsker og økonomisk prioritering.

Udvalget er bekendt med, at en del af renoveringsefterslæbet indenfor folkeskoleområdet skyldes manglende kommunal vedligeholdelse af skolerne. Udvalget skal derfor påpege, at Naalakkersuisut bør tilskynde kommunerne til at tage deres vedligeholdelsesforpligtelser meget alvorligt, således at de nyrenoverede folkeskoler ikke atter forfalder med nye renoveringsudgifter til følge. I intet tilfælde bør kommunerne gives økonomisk incitament til at lade en (renoveret) folkeskole forfalde i forventning om, at selvstyret overtager regningen, hvis blot forfaldet bliver tilstrækkeligt alvorligt.

Det har i en årrække været ambitionen, at der skulle anvendes 100 mio. kr. årligt på dette område. Naalakkersuisut har imidlertid kun foreslået 80 mio. kr. afsat fra og med 2010. Finansudvalget har udtrykt en vis uro over dette. Udvalget har derfor opfordret Naalakkersuisut til at have som ambition atter at søge at nå op på 100 mio. kr. årligt. Udvalget ser således indhentningen af renoveringsefterslæbet på folkeskoleområdet som en væsentlig del af den ekstraordinære uddannelsesindsats.

Naalakkersuisut har til dette anført, at det har været vanskeligt at få forbrugt hele den årlige anlægsbevilling på 100 mio. kr. Dels har byggepriserne været meget høje, hvilket har medført en række forsinkelser, dels har der været uenighed med kommunerne om elevprognoser, og endelig ønsker Naalakkersuisut at koordinere anlægsindsatsen for bygdeskoler med de kommende

regionssektorplaner. Udvalget tager indtil videre dette til efterretning, idet Udvalget må påregnes at vende tilbage til sagen efter færdiggørelsen af regionssektorplanerne.

Under Finansudvalgets budgetseminar i Ilulissat aflagde Udvalget besøg på Atuarfik Mathias Storch sammen med repræsentanter for kommunalbestyrelsen i Qaasuitsup Kommunia. Under besøget fik udvalget forelagt oplysninger omkring manglende enighed mellem kommunen og Naalakkersuisut vedr. udgifterne til renovering af skolen. Udvalget har bedt Naalakkersuisut redegøre for denne problemstilling. Naalakkersuisut har særligt henvist til, at det er muligt at undervise hovedparten af byens skoleelever på Jørgen Brønlund Skolen, hvorfor der alene er behov for at tilpasse Atuarfik Mathias Storch som en 1-sporet skole, hvilket Naalakkersuisut forventer vil kunne ske indenfor den allerede foreslåede bevilling på 66,5 mio. kr. i FFL10. Der henvises til Naalakkersuisuts besvarelse af spg. 15.3 a-b under bilag B.

Hovedkonto 84.40.12 Uddannelsesbyggeri

Naalakkersuisut har i besvarelsen af Finansudvalgets spg. 15.4 oplyst, at der planlægges fremsat et ændringsforslag til nærværende hovedkonto m.h.p. udvidelse af GU i Nuuk med en samlet etape 2 og 3. Naalakkersuisuts besvarelse skal ses på baggrund af det tidligere Finansudvalgs meget skarpe kritik af forløbet omkring etape 1. Det tidligere udvalg fandt blandt andet, at projektoverslaget for den daværende udvidelse var udarbejdet på en måde, der ville gøre yderligere og snarlige udvidelser af bygningsmassen uafviselige. Der ansås på daværende tidspunkt imidlertid ikke at være saglige behov for yderligere udvidelser i den overskuelige fremtid. Det fandtes derudover kritisabelt, at byggesagen var blevet alvorlig forsinket i KIIIN, hvilket medførte, at byggeriet måtte opstartes alt for sent på året, således at byggeriet måtte ske i et opskruet tempo midt i vinterperioden, hvilket naturligvis gjorde byggeriet dyrere.

Det er Finansudvalgets klare forventning, at ovenstående problemer ikke gentages ved den kommende bygningsudvidelse. Naalakkersuisut forventes ved rettidig omhu at sikre, at der fremlægges et gennearbejdet og økonomisk ansvarligt projekt, som Inatsisartut uden videre kan tilslutte sig. De til projektet hørende bevillinger forventes naturligvis afpasset efter en realistisk byggetakt, jfr. Udvalgets henstillinger vedr. et realistisk afløb på anlægsbevillingerne.

Udvalget skal ikke undlade at bemærke, at det havde været stærkt fordelagtigt, at projektet var afklaret, således at det kunne være blevet indprioriteret i det finanslovsforslag, som blev fremsat i august måned. Da dette åbenbart ikke var muligt, burde Naalakkersuisut have fremsat ændringsforslaget til 2. behandlingen af finanslovsforslaget. Det er absolut ikke hensigtsmæssigt, at Naalakkersuisut på forhånd stiler mod at færdiggøre ændringsforslag, således at disse først kan fremsættes til Inatsisartuts 3. behandling. En sådan adfærd er ikke fremmende for god lov kvalitet, og derudover bør ændringsforslagene til 3. behandlingen principielt være direkte afledt af Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget samt af Inatsisartuts vedtagelse af lov- og beslutningsforslag med økonomiske konsekvenser til indarbejdelse i Finansloven.

Hovedkonto 87.72.21 Støttet kommunalt udlejningsbyggeri

Naalakkersuisut har oplyst, at der arbejdes på, at fremtidige offentlige udlejningsboliger (almene boliger) opføres med partiel realkreditfinansiering. Dette for at sikre at de knappe, offentlige midler kan understøtte opførelsen af flere boliger. De første overvejelser om nye finansieringsmodeller indikerer angiveligt, at det er muligt at anvende en realkreditfinansiering i størrelsesordenen 40 til 60 %, afhængigt af projektets opførelsespris pr. kvadratmeter.

Finansudvalget finder principielt, at det er positivt, såfremt der sker en vækst i det almene boligbyggeri – ikke mindst i de byer, hvor der er omfattende boligventelister.

Finansudvalget skal dog samtidig påpege behovet for udarbejdelsen og færdiggørelse af en samlet regions- og landsplanlægning. En sådan planlægning anses som et egnet grundlag for at skabe den nødvendige transparens omkring det offentlige boligbyggeri.

Der henvises i øvrigt til det anførte vedr. Illuut A/S under indledningen til afsnit 2.10.

3. Ændringsforslag til bevillinger

Som omtalt i afsnit 1.3.3 har Naalakkersuisut fremsat 206 ændringsforslag til finanslovsforslaget. Heraf er der 28 ændringsforslag til tekstanmærkningerne. Ændringsforslagene til tekstanmærkninger betegnes som tema 10; Dette tema behandles i betænkningens afsnit 4.

Efterfølgende har Naalakkersuisut trukket ændringsforslag nr. 110 og 114 tilbage. Begge er til tekstanmærkningerne, således at der i alt refterer 26 ændringsforslag til tekstanmærkninger.

Herudover har Inatsisartuts Udvalg for Forretningsorden fremsat 2 nye ændringsforslag til bevillinger; nr. 207 og 208. Disse indgår under tema 20.

Ændringsforslagene til bevillinger er opdelt på følgende temaer:

-	tema 1	Tekniske ændringer: 53 ændringsforslag
-	tema 2	Budgetneutrale ændringer: 10 ændringsforslag
-	tema 3	Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter:
5 ændringsforslag
-	tema 4	Udmøntning af børn- og ungereserve: 10 ændringsforslag
-	tema 6	Omrokering på anlæg: 10 ændringsforslag
-	tema 7	Omrokering på uddannelse: 6 ændringsforslag
-	tema 8	Udmøntning af administrative besparelser: 47 ændringsforslag
-	tema 9	Udmøntning af centralisering på vakantområdet: 37 ændringsforslag
-	tema 20	Ændringsforslag fra udvalget for Forretningsorden: 2 ændringsforslag

Ved 2. behandlingen fremsættes der ikke ændringsforslag under tema nr. 5 samt 11-19.

Ændringsforslagene til bevillinger er *nummererede* fra og med nr. 1 til og med nr. 94 samt fra og med nr. 123 til og med nr. 208. Ændringsforslag nr. 110 og 114 er dog trukket tilbage af forslagsstiller.

Nummeret på hvert enkelt ændringsforslag fremgår f.s.v. angår bevillingerne af *bevillingsoversigten; Bilag 1*. Bevillingsoversigterne er vedlagt foran Naalakkersuisuts ændringsforslag, der medtages som betænkningens bilag D.

For tekstanmærkningerne er nummeret angivet umiddelbart forinden hver tekstanmærkning. Tekstanmærkningerne betegnes som *Bilag 2*. De vedlægges sammen med ændringsforslagene til bevillinger under betænkningens bilag D.

Til en række af ændringsforslagene til både bevillinger og tekstanmærkninger er der udarbejdet et *rettelsesblad*. Dette er vedlagt under betænkningens bilag J.

Finansudvalget skal bemærke, at en lang række af ændringsforslagene burde have gennemgået en bedre korrekturlæsning forinden fremsættelsen. Mængden af stavfejl og grammatiske fejl er således for stor. Udvalget forventer derfor, at samtlige ændringsforslag korrekturlæses grundigt forinden deres eventuelle indarbejdelse i Finansloven.

3.1 Tema 1 – Tekniske ændringer

Naalakkersuisut har fremsat 53 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finans- og budgetoverslagsårene. Der er hovedsageligt tale om mindre tekniske præciseringer af ordlyden på budgetbidragene. En række af disse ændringer er foranlediget af Finansudvalgets spørgsmål, jfr. bilag A.

Opmærksomheden henledes særligt på, at der er udarbejdet et rettelsesblad til ændringsforslag nr. 20, jfr. betænkningens bilag J.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 1-53 under tema 1 **godkendes**.

3.2 Tema 2 – Budgetneutrale ændringer

Naalakkersuisut har fremsat 10 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene.

Disse ændringsforslag kan især tilskrives omrokinger i Naalakkersuisuts administration. Særligt nedlægges Styrelsen for Boliger, Infrastruktur og Trafik (Ændringsforslag nr. 61), hvorefter aktiviteterne på området samles under Departementet (Ændringsforslag nr. 59).

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 54-63 under tema 2 **godkendes**.

3.3 Tema 3 – Nye indtægtsskøn og nye skøn for lovbundne udgifter

Naalakkersuisut har fremsat 5 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 25.016.000 kr. i 2010 og med 31,0 mio. kr. i hvert af de 3 budgetoverslagsår.

Disse ændringsforslag kan især tilskrives, at Naalakkersuisut har fået udarbejdet mere retvisende budgetskøn på en række hovedkonti siden fremsættelsen af finanslovsforslaget. Særligt nedsættes den forventede indtægt fra Grønlands andel af Nationalbankens overskud med 25,7 mio. kr. i hvert af årene, hvilket kan tilskrives den af finanskrisen følgende begrænsning af bankers udbyttebetalinger.

Opmærksomheden henledes særligt på, at der er udarbejdet et rettelsesblad til ændringsforslag nr. 66-67, jfr. betænkningens bilag J.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 64-68 under tema 3 **godkendes**.

Hovedkonto 30.12.11 Førtidspensionister i Danmark

Naalakkersuisut foreslår, at bevillingen forhøjes med 1.000.000 kr. i 2010 og med 1,0 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene. Ved udarbejdelsen af FFL10 blev der ved en administrativ fejl ikke afsat midler til 2 nye førtidspensionister i Danmark, på trods af at disse blev anført i aktivitetstallene for 2010 og fremefter. Efter udarbejdelsen af finanslovsforslaget er der tilkommet yderligere 2 førtidspensionister. Bevillingsforhøjelsen på 1 mio. kr. skal således ses i fh.t. en stigning i antallet af førtidspensionister på 4.

(Ændringsforslag nr. 67)

3.4 Tema 4 – Udmøntning af børn- og ungereserve

Naalakkersuisut har fremsat 10 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene.

Med ændringsforslagene udmøntes den reserve på 25 mio. kr., som har været afsat på hovedkonto 20.11.70 Reserve til nye initiativer (Ændringsforslag nr. 69)

Finansudvalget skal generelt bemærke, at enkelte af budgetbidragene under dette tema kun med meget god vilje kan betegnes som tilstrækkeligt oplysende. Udvalget skal **anmode** om, at Naalakkersuisut tydeliggør intentionerne bag udmøntningen i svarnotatet til 2. behandlingen.

Opmærksomheden henledes særligt på, at der er udarbejdet et rettelsesblad til ændringsforslag nr. 72 og 78, jfr. betænkningens bilag J.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 69-78 under tema 4 **godkendes**.

3.5 Tema 6 – Omrokering på anlæg

Naalakkersuisut har fremsat 10 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finansåret og budgetoverslagsårene.

Med ændringsforslagene udmøntes/rokeres der midler til konkrete projekter, især indenfor uddannelses- og kollegiebyggeri og erstatningsbyggeri.

Et mindretal i Udvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, kan ikke godkende hovedparten af ændringsforslagene under dette tema. Flere af ændringsforslagene bygger således på Naalakkersuisuts plan om etablering af Ejendomsaktieselskabet Illuut A/S. Mindretallet finder, at konstruktionen omkring selskabet Illuut A/S stadigvæk er uklar, og det lader sig ikke afgøre med den fornødne sikkerhed, om konstruktionen overhovedet er lovlig. Derudover anses det ikke som forsvarligt at basere ansvaret for meget omfattende anlægsprojekter i et selskab, som end ikke er stiftet endnu.

Et flertal i Udvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, *forudsætter*, at Naalakkersuisut med den fornødne sikkerhed har afklaret og sikret, at konstruktionen omkring Illuut A/S er såvel fuldt ud lovlig som økonomisk hensigtsmæssig, således at Landskassen ikke udsættes for en uforudset risiko.

Der henvises i øvrigt til flertallets og mindretallets udtalelser vedr. Illuut i indledningen til betænkningens afsnit 2.10.

Et mindretal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, **indstiller**, at ændringsforslag nr. 80, 81, 84, 86, 87 og 88 under tema 6 **forkastes**.

Et flertal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, **indstiller**, at ændringsforslag nr. 80, 81, 84, 86, 87 og 88 under tema 6 **godkendes**.

Et enigt Finansudvalg **indstiller**, at ændringsforslag nr. 79, 82, 83 og 85 under tema 6 **godkendes**.

3.6 Tema 7 – Omrokering på uddannelse

Naalakkersuisut har fremsat 6 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finans- og budgetoverslagsårene.

Med ændringsforslagene rokeres der midler fra de udisponerede anlægsreserver til konkrete tiltag indenfor uddannelsesområdet.

Opmærksomheden henledes særligt på, at der er udarbejdet et rettelsesblad til ændringsforslag nr. 93, jfr. betænkningens bilag J.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 89-94 under tema 7 **godkendes**.

Hovedkonto 40.91.08 Institutioner under erhvervsuddannelserne

Naalakkersuisut foreslår ændringer af tabellen med omkostninger per årselev. Det er Finansudvalgets forståelse, at ændringerne i disse aktivitetstal afspejler en ændret beregningsform, idet der nu beregnes udgifter per årselev set *alene* i forhold til antallet af elever, som indgår i institutionens ordinære drift (UV). I beregningerne har der tidligere også indgået elever, for hvilke institutionen modtager særskilt betaling via indtægtsdækket virksomhed (IV).

Finansudvalget skal **opfordre** til, at Naalakkersuisut overvejer, hvorledes disse aktivitetstal kan blive så transparente og retvisende som muligt.
(Ændringsforslag nr. 93)

3.7 Tema 8 – Udmøntning af administrative besparelser

Naalakkersuisut har fremsat 47 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag vil samlet forringe DAU-resultatet med 3.889.000 kr. i 2010, og med 4,2 mio. kr. i hvert af de 3 budgetoverslagsår.

Finansudvalget noterer sig med en vis forundring, at udmøntningen af en administrativ *besparelse* samlet medfører en *forringelse* af DAU-resultatet. Udvalget konstaterer, at denne forringelse kan

tilskrives, at Naalakkersuisutområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke ikke har løftet sin fulde andel af de i finanslovsforslaget indbudgettede administrative besparelser. Udvalget finder ikke, at dette er rimeligt overfor de Naalakkersuisutområder, der loyalt har båret *deres* andel af besparelserne. Ved at tillade denne adfærd gør Naalakkersuisut det væsentligt sværere for sig selv fremover at gennemføre besparelser. Derudover risikerer prioriteringen af midler mellem områderne at blive skævvredet. Dette må Finansudvalget principielt forholde sig til med stor betænkelighed. Finansudvalget skal derfor **opfordre** Naalakkersuisut til at fastholde de foreslåede administrative besparelser også på Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirkes område, og fremsætte ændringsforslag desangående til Inatsisartuts 3. behandling af finanslovsforslaget.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 123-169 under tema 8 **godkendes**.

3.8 Tema 9 – Udmøntning af centralisering på vakantområdet

Naalakkersuisut har fremsat 37 ændringsforslag under denne overskrift. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finans- og budgetoverslagsårene.

Med ændringsforslagene udmøntes der besparelser på en række administrationshovedkonti på baggrund af centraliseringen af Selvstyrets vakantboligadministration. Hidtil har hver enkelt administrativ enhed selv varetaget administration og udgiftsafholdelse af vakantindkvartering. Dette ændres med nærværende ændringsforslag, således at al vakantboligadministration fremover afholdes via en nyoprettet enhed under Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA), jfr. ændringsforslag nr. 175. En del af besparelsen vil først blive udmøntet i forbindelse med Inatsisartuts 3. behandling af finanslovsforslaget, idet Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke ikke fuldt ud har udmøntet sin del af besparelsen, jfr. budgetreguleringen på hovedkonto 40.01.99 Budgetregulering (Ændringsforslag nr. 182).

En andel af de foreslåede besparelser kommer fra anvendelsen af tårn 4-7 på Tuapannguit i Nuuk som personaleboliger. Det er således muligt, at det vil vise sig, at besparelserne bliver mindre end budgetteret, idet Naalakkersuisutmedlemmet for Boliger, Infrastruktur og Trafik på et samråd har oplyst overfor Finansudvalget, at en andel af boligerne i disse tårne forventes anvendt som almene boliger i stedet for personaleboliger.

Udvalget har særligt noteret sig, at dele af besparelserne under dette tema søges udmøntet på enheder, for hvilke der er etableret helt eller delvis uafhængige bestyrelser. Det gælder f.eks. Katuaq (Ændringsforslag nr. 192) og KNR (Ændringsforslag nr. 191). Det er Udvalgets forventning, at Naalakkersuisut ved rettidig omhu har tilsikret, at disse besparelser ikke medfører en utilsigtet begrænsning af disse bestyrelses beføjelser.

Et mindretal i Udvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, kan ikke godkende ændringsforslagene under dette tema. Mindretallet finder således, at det er uafklaret, om Naalakkersuisuts beslutning om at opkræve husleje fra vakantboliger er foreneligt med overenskomsterne og reglerne på arbejdsmarkedet. Derudover bygger besparelsen på anvendelsen af 4 boligårne på Tuapannguit som personaleboliger. De to partiers repræsentanter finder, at disse boligårne i stedet burde bruges som almene boliger.

Et flertal i Udvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, støtter Naalakkersuisuts forslag med henvisning til bevillingsforudsætningerne for ændringsforslag nr. 175, og idet flertallet lægger vægt på behovet for at nedbringe Selvstyrets administrative udgifter. Samtidig ser flertallet et udtalt behov for at begrænse spekulationen i Selvstyrets boligmangel, hvilket som bekendt har medført meget omfattende udgifter til vakantboligindkvartering. Med dette tiltag frigøres midler, som kan anvendes til at opføre almene boliger.

Et mindretal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, **indstiller**, at ændringsforslag nr. 170-206 under tema 9 **forkastes**.

Et flertal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, **indstiller**, at ændringsforslag nr. 170-206 under tema 9 **godkendes**.

3.9 Tema 20 - Ændringsforslag fra Udvalget for Forretningsorden

Udvalget for Forretningsorden har fremsat 2 ændringsforslag til bevillinger. Disse ændringsforslag er samlet DAU-neutrale i finans- og budgetoverslagsårene. Disse ændringsforslag har nummer 207-208.

Den 23. oktober 2009 vedtog Inatsisartut pkt. EM09/82 med titlen: "Forslag til: *Inatsisartutlov nr. xx af dd. mm. 2009 om ændring af landstingslov om økonomisk tilskud til politisk arbejde.*"

Af lovens almindelige bemærkninger fremgår følgende vedr. lovens økonomiske konsekvenser:

"3.1 Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget er samlet set neutralt for Landskassen. Der vil imidlertid ske overflytning af budgetmidler på kr. 3.145.000 fra hovedkonto 01.10.10 Inatsisartut til hovedkonto 01.06.11 Tilskud til politisk arbejde."

Nærværende ændringsforslag fremsættes med henblik på at indarbejde Inatsisartuts beslutning i Finanslovsforslaget for 2010.

Finansudvalget afgiver ikke indstilling til disse ændringsforslag, da de vedrører Forretningsordensudvalgets område (Aktivitetssområde 01).

Der henvises til bilag K.

Udvalget for Forretningsorden **indstiller**, at ændringsforslag nr. 207-208 **godkendes**.

4. Ændringsforslag til tekstanmærkninger

Naalakkersuisut foreslår i alt 28 nye tekstanmærkninger. Disse ændringsforslag har nr. 95-122. Ændringsforslagene til tekstanmærkninger betegnes under ét som tema 10.

Efter fremsættelsen af ændringsforslagene har Naalakkersuisut trukket ændringsforslag nr. 110 og 114 tilbage, jfr. bilag J. Der resterer herefter 26 ændringsforslag til tekstanmærkninger.

Opmærksomheden henledes særligt på, at der er udarbejdet et rettelsesblad til ændringsforslag nr. 106, 113, 116, 117 og 122, jfr. betænkningens bilag J.

En del af ændringsforslagene til tekstanmærkningerne vedrører tekniske præciseringer af rammer og bemyndigelser. Disse ændringsforslag fremsættes især efter anmodning fra Finansudvalget.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 95-109 og 111-113 og 115-120 og 122 til tekstanmærkninger godkendes.

Et mindretal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, kan ikke godkende ændringsforslag nr. 121.

Et flertal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, godkender ændringsforslag nr. 121.

Der er nedenfor medtaget enkelte supplerende og forklarede tekstanmærkninger til udvalgte tekstanmærkninger.

Til hovedkonto 20.11.72 Reserve til særlige initiativer i visse byer og bygder

Naalakkersuisut foreslår, at der optages en tekstanmærkning, der giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at indgå servicekontrakter om produktionsanlæg. Servicekontrakterne skal forhåndsgodkendes af Finansudvalget.

Der er ikke foreslået afsat en bevilling til hovedkontoen endnu. Dette forventes at ske ved et ændringsforslag til 3. behandlingen.

(Ændringsforslag nr. 95)

Til hovedkonto 80.00.88 Anlægsstrategi for Bygder og yderdistrikter

Naalakkersuisut foreslår ændringer af tekstanmærkning nr. 1 og samtidig foreslås en ny tekstanmærkning (nr. 3) til hovedkontoen.

Jfr. den foreslåede nye tekstanmærkning (nr. 3) bemyndiges Naalakkersuisut til at rokere midler til boligprojekter, der opføres som led i mobilitetsmæssige tiltag.

Til finanslovsforslagets 3. behandling skal Finansudvalget **anmode** Naalakkersuisut om at fremsætte et ændringsforslag til denne tekstanmærkning, således at sådanne rokeringer kræver godkendelse i Finansudvalget. Naalakkersuisut bedes bekræfte sin indforståelse hermed i svarnotatet til 2. behandlingen.

(Ændringsforslag nr. 117)

Til hovedkonto 87.72.13 Særlig renovering

Naalakkersuisut foreslår tekstanmærkning nr. 2 slettet. Tekstanmærkningen vedrører renoveringen af *Radioffeldet* i Nuuk. Renoveringen er ifølge det anførte "...opgivet p.g.a. boligernes ringe stand.". Finansudvalget finder dog anledning til at tro, at renoveringen af *Radioffeldet* nærmere er blevet opgivet, fordi det har vist sig, at den er for *dyr*.

Udvalget skal udtrykke sin forundring over, at Naalakkersuisut ikke har foreslået en ændring af tekstanmærkning nr. 5 til hovedkonto 89.72.12 Erstatningsbyggeri. I bemærkningen til nævnte tekstanmærkning er det således anført, at Illuut A/S bl.a. oprettes for at varetage renoveringen af

Radioffjeldet i Nuuk. Dette er næppe længere korrekt. Finansudvalgets indforståelse med ajourføringen af ordlyden til nævnte bemærkning til tekstanmærkning anses hermed udtrykt.
(Ændringsforslag nr. 118)

Til hovedkonto 89.72.11 Støttet privat boligbyggeri

Naalakkersuisut foreslået indføjet en bemyndigelse m.h.p. at indgå aftaler om opførelse af byhuse i Qaqortoq, Sisimiut og Ilulissat med realkreditfinansiering via Illuut A/S.

Et mindretal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, kan ikke godkende dette ændringsforslag.

Et flertal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, godkender ændringsforslaget.

Både flertallet og mindretallet henviser til deres bemærkninger vedr. Ejendomsaktieselskabet Illuut A/S i indledningen til afsnit 2.10.
(Ændringsforslag nr. 121)

Til hovedkonto 89.72.12 Erstatningsbyggeri

Naalakkersuisut foreslår en række ændringer i tekstanmærkningerne til hovedkontoen m.h.p. følgende:

Nr. 1: Muligheden for at Inatsisartuts Bureau overtager et af tårnene på Tuapannguit udgår af tekstanmærkningen.

Nr. 3: Bemyndigelsen til sanering af Salliarnartaq i Maniitsoq udtages af bemyndigelsen. Til gengæld indsættes en ny bemyndigelse til at sanere blok P i Nuuk.

Nr. 4: Bemyndigelsen til at Naalakkersuisut kan indgå aftale med Kommuneqarfik Sermersooq om en særlig finansieringsmodel indsnævres, således at bemyndigelsen alene omfatter "Lille Slette" i Nuuk. Tidligere omfattede bemyndigelsen også "Store Slette" og Blok P i Nuuk. Derudover er der indføjet bestemmelser om, at en del af de kommende boliger skal indrettes særligt for hhv. unge og ældre.

Finansudvalget konstaterer, at den grønlandske bemærkning til tekstanmærkning nr. 3 særligt i 2. afsnit afviger fra den danske. Bl.a. er det ikke anført i den grønlandske udgave, at der påregnes opført "96" andels- eller ejerboliger. Finansudvalgets tilslutning til en ajourføring af den grønlandske version af bemærkningen, således at denne stemmer bedre overens med den danske version, anses hermed udtrykt.

(Ændringsforslag nr. 122)

5. Henstillinger fra Finansudvalget

Henstilling nr. 1

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut fremsætter et ændringsforslag til 3. behandlingen af finanslovsforslaget, således at der på budgetbidraget til hovedkonto 40.92.13 Universitetsparken, Ilimmarfik atter medtages aktivitetstal, der viser fordelingen af bevillingen på Ilimmarfiks institutter.

Henstilling nr. 2

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut tilvejebringer et klart overblik over status for den dobbelte årgangs videre vej ud på arbejdsmarkedet og ud i uddannelsessystemet, således at der kan foretages en egentlig evaluering af den med dobbeltårgangen forbundne hidtidige indsats.

Henstilling nr. 3

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut søger affaldshandlingsplanen indprioriteret i finansloven, så snart der kan frigøres midler hertil.

Henstilling nr. 4

Udvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut sikrer en væsentlig fremgang i arbejdet med at tilsætte fluor til husholdningssalt m.h.p. at fremme tandsundheden i Grønland. Udvalget forventer, at Naalakkersuisut kan dokumentere en væsentlig fremdrift i dette arbejde senest per 31. december 2009.

Henstilling nr. 5

Finansudvalget **henstiller**, at Landsstyret søger at tilsikre, at der budgetteres med et **realistisk** afløb fra anlægsbevillingerne, således at der ikke bevidst ansøges om midler, som blot kommer til at ligge passivt i anlægs- og renoveringsfonden.

Henstilling nr. 6

Finansudvalget **henstiller**, at Finansudvalgets betænkning rutinemæssigt inddrages i landsstyreområdernes budgetforberedelse til FFL11, således at Udvalget ikke nødsages til at påpege de samme indlysende tekniske mangler ved finanslovsforslaget år efter år.

6. Indstillinger fra Finansudvalget

Med disse bemærkninger skal Finansudvalget overgive finanslovsforslaget til Inatsisartuts 2. behandling.

Et enigt Finansudvalg **indstiller**, at ændringsforslag nr. 1-53 under tema 1 **godkendes**.

Et enigt Finansudvalg **indstiller**, at ændringsforslag nr. 54-63 under tema 2 **godkendes**.

Et enigt Finansudvalg **indstiller**, at ændringsforslag nr. 64-68 under tema 3 **godkendes**.

Et enigt Finansudvalg **indstiller**, at ændringsforslag nr. 69-78 under tema 4 **godkendes**.

Et mindretal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, **indstiller**, at ændringsforslag nr. 80, 81, 84, 86, 87 og 88 under tema 6 **forkastes**.

Et flertal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, **indstiller**, at ændringsforslag nr. 80, 81, 84, 86, 87 og 88 under tema 6 **godkendes**.

Et enigt Finansudvalg **indstiller**, at ændringsforslag nr. 79, 82, 83 og 85 under tema 6 **godkendes**.

Et enigt Finansudvalg **indstiller**, at ændringsforslag nr. 89-94 under tema 7 **godkendes**.

Finansudvalget **indstiller**, at ændringsforslag nr. 95-109 og 111-113 og 115-120 og 122 til tekstanmærkninger **godkendes**.

Et mindretal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, indstiller, at ændringsforslag nr. 121 til tekstanmærkningerne **forkastes**.

Et flertal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, **indstiller**, at ændringsforslag nr. 121 til tekstanmærkningerne **godkendes**.

Et enigt Finansudvalg **indstiller**, at ændringsforslag nr. 123-169 under tema 8 **godkendes**.

Et mindretal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut, **indstiller**, at ændringsforslag nr. 170-206 under tema 9 **forkastes**.

Et flertal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne, **indstiller**, at ændringsforslag nr. 170-206 under tema 9 **godkendes**.

Udvalget for Forretningsorden **indstiller**, at ændringsforslag nr. 207-208 **godkendes**.

På baggrund af Inatsisartuts behandling **indstiller** Finansudvalget, at lovforslaget overgår til yderligere behandling i Finansudvalget, i den herefter foreliggende form, inden Inatsisartuts afsluttende 3. behandling.

Niels Thomsen	Naaja Nathanielsen, formand	Per Berthelsen
Aqqaluaq Egede		Finn Karlsen